

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

Є. О. Редько

Соціальні діалекти (арго, жаргон, сленг)

Методичні рекомендації
до міжфакультетської вибіркової дисципліни

Харків
2020

УДК 81'276(072)

Р33

*Рекомендовано до друку Вченою радою філософського факультету
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол
№ 5 від 24 червня 2020 року)*

Рецензенти:

Нелюба А. М. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Процик І. Р. – кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри української мови Національного університету “Кієво-Могилянська академія”, молодший науковий співробітник відділу україніки Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника;

Редько Є. О.

Р33 Соціальні діалекти (арго, жаргон, сленг) : методичні рекомендації до міжфакультетської вибіркової дисципліни. Харків, 2020. 98 с.

Пропоноване навчально-методичне видання містить матеріали до міжфакультетського курсу “Соціальні діалекти (арго, жаргон, сленг)” (структуру навчальної дисципліни, запитання та рекомендовану літературу до лекційних занять, завдання до самостійної роботи, зведений бібліографічний покажчик праць з української соціолектології) і розраховане на студентів гуманітарних та негуманітарних факультетів.

© Є. Редько, 2020

ВСТУП

У структурі національних мов помітне місце посідають субстандартні елементи, які нарівні з літературною мовою становлять важливий об'єкт сучасних лінгвістичних студій. Ці елементи, якнайприкметніше відбиваючи неоднорідність та стратифікованість суспільства, стають ідентичними маркерами представників різних соціальних груп і репрезентують їхні світоглядні, ціннісні та комунікативні особливості. Останнім часом унаслідок демократизації й колоквіалізації мов субстандартні слова та фрази набувають дедалі ширшого вжитку й частіше потрапляють до різножанрових текстів, аудіо- та відеоконтенту, виконуючи в них особливі стилістичні функції (хоч із погляду культури мовлення й дотримання настанов та вимог високого стилю соціолектизми досі часто вважають негативним явищем). У такому разі субстандартні системи, зокрема арго, жаргони та сленг, можна визнати за актуальний об'єкт не лише мовознавчих, але й міждисциплінарних гуманітарних досліджень, покликаних докладніше вивчити та осмислити суспільство й людину в ньому.

Зважаючи на вищезазначене, *мету* пропонованої міжфакультетської дисципліни вбачаємо у формуванні цілісного уявлення про субстандартні системи європейських мов (структуру, визначальні ознаки, системні риси та динаміку розвитку); поглибленні знань щодо їхніх лексичних і прагматико-комунікативних особливостей; закріпленні навичок працювати з довідковими джерелами (енциклопедії, словники, наукові статті й монографії) та створювати академічні й неакадемічні розвідки; розвиткові творчих здібностей та активізуванні пізнавально-пошукових інтересів студентів як чинника фахової майстерності.

Щоб досягти окресленої мети, визначаємо такі *основні завдання* навчальної дисципліни:

1) сформувати у здобувачів освіти чітке й науково обґрунтоване розуміння структурних особливостей мови, її залежності від соціальних умов розвитку

суспільства й мікрогруп у ньому та специфіки використання позалітературних мовних засобів у суспільному житті;

2) навчити студентів використовувати соціолектні мовні засоби залежно від комунікативної мети та сфери висловлювання (експресивізація та стилізація різножанрових текстів; переклад текстів, аудіо- та відеоматеріалів, створення неакадемічних текстів тощо);

3) навчити студентів вільно орієнтуватися у проблемах сучасної соціолінгвістики, обговорювати дискусійні питання української мови;

4) виробити навички користування довідковими матеріалами (словниками, енциклопедіями, довідниками);

5) розвивати творче мислення студентів, їхні пошукові здібності, сформувати вміння й навички мовленнєвого самоконтролю в усному та письмовому спілкуванні.

Вивчивши міжфакультетську дисципліну “Соціальні діалекти (арго, жаргон, сленг)”, відповідно до загальних вимог освітнього процесу у високій школі студент *має набути* компетентностей, щоб успішно працювати у професійній спільноті, зокрема *вміти* ідентифікувати, формулювати й розв’язувати проблеми; постійно вчитися нового, генерувати нові ідеї, абстрактно мислити; працювати в команді з національними й закордонними колегами, взаємодіючи з ними; формувати здатність приймати обґрунтовані рішення, критично ставитися до себе, своєї роботи та роботи колег; діяти на основі етичних і моральних норм; використовувати інформаційно-комунікаційні технології, знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; розуміти й поважати суспільну різноманітність та мультикультурність. Згідно з вимогами своєї освітньо-професійної програми студент, вивчивши пропонований курс, *повинен мати* сформовані знання й навички щодо структури соціальних діалектів, їхніх особливостей та вирізнявальних ознак, використання соціолектизмів залежно від ситуації й комунікативних потреб; *мусить знати* особливості зазначених мовних одиниць у різностильових і різножанрових текстах, професійному дискурсі;

має вміти добирати й використовувати соціолектні мовні засоби залежно від комунікативної мети та сфери висловлювання, точно й лаконічно висловлювати думки.

Пропоновані методичні рекомендації містять структуру курсу, запитання до лекційних занять і завдання до самостійної роботи зі зразками тестових завдань для самоконтролю, критерії оцінювання, запитання до підсумкового контролю, списки рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів до кожної теми. Окремо до зазначених рекомендацій додаємо бібліографічний покажчик праць з української соціолектології, що має, з одного боку, окреслити для студентів дослідницьке поле в зазначеній царині національного мовознавства, а з другого – насвітлити її перспективні й малодосліджені напрями.

Випускаючи у світ це навчально-методичне видання, щиро вдячні шановним рецензентам – пані *Ірині Процик* та панові *Анатолієві Нелюбі* – за цінні зауваги й помічні підказки щодо тексту.

СТРУКТУРА КУРСУ

Назви розділів і тем	усього	Зокрема				
		л	п	лаб	інд	с.р.
	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Соціолектологія як мовознавча дисципліна: стан і статус						
Соціолектологія в системі мовознавчих дисциплін	3	1				2
Історія та сучасний стан західноєвропейської соціолектології	12	4				8
Славістична соціолектологія як напрям лінгвістичних досліджень	12	4				8
Українська соціолектологія: набутки та перспективи	9	3				6
Разом за розділом 1	36	12				24
Розділ 2. Арго, жаргон та сленг у системі національних мов						
Арго, жаргон та сленг як мовні явища	8	4				4
Номінативна система соціальних діалектів	10	4				6
Комунікативні особливості субстандартних систем	10	4				6
Разом за розділом 2	28	12				16
Розділ 3. Українські соціолектні системи						
Українські арго в системі національної мови	6	2				4
Українські групові та корпоративні жаргони	8	2				6
Соціолектні елементи в сучасній українській мові	12	4				8
Разом за розділом 3	26	8				18
Усього годин	90	32				58

Розділ 1. Соціолектологія як мовознавча дисципліна: стан і статус

1. Соціолектологія в системі мовознавчих дисциплін.

1. Соціолектологія як мовознавча дисципліна, її особливості, предмет дослідження, мета та головні завдання.
2. Структура, основні напрями й галузі соціолектології.
3. Соціолектологія та інші мовознавчі й немовознавчі дисципліни.

Рекомендована література

1. Аврорин В. А. Проблемы изучения функциональной стороны языка. К вопросу о предмете социолингвистики. Ленинград : Наука, 1975. 276 с.
2. Беликов В. И., Крысин Л. П. Социолингвистика : учебник для вузов. Москва : Изд-во РГГУ, 2001. 437 с.
3. Белл Р. Социолингвистика. Цели, методы и проблемы. Москва : Международные отношения, 1980. 320 с.
4. Бондалетов В. Д. Социальная лингвистика : учебное пособие для студентов пед. ин-тов. Москва : Просвещение, 1981. 160 с.
5. Вахтин Н. Б., Головкин Е. В. Социолингвистика и социология языка : учебное пособие. Санкт-Петербург : Гуманитарная академия, 2004. 336 с.
6. Ерофеева Т. И. Социолект : стратификационное исследование. Пермь : ПГУ, 2009. 240 с.
7. Кёстер-Тома З. Стандарт, субстандарт, нонстандарт. *Русистика*. Берлин, 1993. № 2. С. 15–31.
8. Масенко Л. Т. Нариси з соціолінгвістики. Київ : Вид-во “Києво-Могилянська академія”, 2010. 244 с.
9. Мечковская Н. Б. Социальная лингвистика : пособие для студентов гуманитарных вузов и учащихся лицеев. Москва : Аспект Пресс, 2000. 208 с.
10. Туманян Э. Г. Язык как система социолингвистических систем. Москва : Наука, 1985. 248 с.
11. Bokszański Z., Piotrowski A., Ziółkowski M. Socjologia języka. Warszawa, 1977. 182 s.

12. Dittmar N. Grundlagen der Soziolinguistik. Tübingen, 1997. 370 s.
13. Grabias S. Funkcyjna klasyfikacja socjalnych wariantów języka. *Język Polski*. Warszawa, 1974. LIV. S. 22–31.
14. Grabias S. Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii. Lublin, 2019. 366 s.
15. Gumperz J. J. Language in social groups. Stanford : Stanford University Press, 1971. XIV, 350 p.
16. Hubáček J. K základním pojmům tzv. sociální dialektologie. *Čeština – univerzália a specifika*. Brno, 1999. S. 101–105.
17. Montgomery M. An introduction to language and society. London : Routledge, 1995. XXIX, 272 p.
18. The Cambridge Handbook of Sociolinguistics. Ed. by Mesthrie Rajend. Cambridge : Cambridge University Press, 2011. 336 p.
19. The Handbook of Historical Sociolinguistics. Ed. by Hernández-Campoy Juan Manuel, Conde-Silvestre Juan Camilo. London, 2012. 674 p.
20. The Handbook of Sociolinguistics. Ed. by Florian Coulmas. Oxford & Cambridge, MA : Blackwell, 1996. 532 p.
21. Trudgill P. On Dialect: social and geographical perspectives. New York : New York University Press, 1983. 240 p.
22. Trudgill P. Sociolinguistics : An Introduction to Language and Society. London : Penguin Books, 2000. 222 p.
23. Wilkoń A. Typologia socjolektów. Socjolingwistyka. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdansk – Lodz, 1988. S. 83–94.

Запитання до теми

- ✓ Які підстави дають змогу визнати соціолектологію за окрему мовознавчу дисципліну в межах соціолінгвістики?
- ✓ Чим соціолектологія відрізняється від інших галузей соціолінгвістики?
- ✓ У чому полягають мета та основні завдання соціолектології на сучасному етапі розвитку мовознавства?

- ✓ Які напрями та галузі соціолектології можна визнати за основні?
- ✓ Які галузі та напрями соціолектології належать до перспективних? У чому полягає їхня перспективність?
- ✓ З якими мовознавчими й немовознавчими дисциплінами найтісніше пов'язана соціолектологія? У чому полягає цей зв'язок?

2. Історія та сучасний стан західноєвропейської соціолектології.

1. Становлення та розвиток західноєвропейської соціолектології (Альбер Доза, Фрідріх Клюге, Лазар Сенеан, Ерік Партрідж та ін.).
2. Сучасні напрями західноєвропейських соціолектологічних досліджень (Луї-Жан Кальве, Джулі Коулмен та ін.).
3. Прикметні особливості національних соціолектологічних шкіл.

Рекомендована література

Англійські соціолекти

1. Беляева Т. М., Хомяков В. А. Нестандартная лексика английского языка. Ленинград : Издательство Ленинградского университета, 1985. 316 с.
2. Вилюман В. Г. О способах образования слов сленга в современном английском языке. *Ученые записки ЛГПИ им. Герцена*. Ленинград, 1955. Т. 3. С. 23–29.
3. Волошин Ю. К. Общий американский сленг: состав, деривация и функции. Краснодар : КубГУ, 2000. 300 с.
4. Маковский М. М. Английские социальные диалекты (онтология, структура, этимология). Москва : Высшая школа, 1982. 136 с.
5. Судзиловский Г. А. Сленг – что это такое? Английская просторечная военная лексика. *Англо-русский словарь военного сленга*. Москва : Военное издательство МО СССР, 1973. 182 с.
6. Ускова А. И. Статус аргос в английском языке и художественной речи : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Воронежский государственный университет. Воронеж, 2014. 174 с.

7. Фищук И. В. Кэнт в английском языке национального периода: социолектологический подход : автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Санкт-Петербург, 2010. 18 с.
8. Фоменко О. В. Метафора в современном английском сленге. Коломна, 2004. 290 с.
9. Хомяков В. А. Введение в изучение сленга – основного компонента английского просторечия. Вологда : Изд-во ВГПИ, 1971. 184 с.
10. Хомяков В. А. Особенности английского экспрессивного просторечия. Вологда : Вологодский государственный педагогический институт, 1974. 104 с.
11. Швейцер А. Д. Социальная дифференциация английского языка в США. Москва : Наука, 1983. 215 с.
12. Adams M. Slang: The People's Poetry. Oxford : Oxford University Press, 2009. 256 p.
13. A Dictionary of Forces' Slang. 1939–1945. Ed. by Eric Partridge. London : Seeker & Warburg, 1948. XII, 212 p.
14. Anderson D. The book of slang. New York : Jonathan David Publishers, Inc., 1975. 178 p.
15. Ayto J. The Oxford Dictionary of Slang. Oxford : Oxford University Press, 1998. 474 p.
16. Blake N. F. Non-standard language in English literature. London, 1981. 217 p.
17. Brophy J., Partridge E. Songs and Slang of the British soldier, 1914–1918. London : Scholaris Press, 1931. VII, 383 p.
18. Chapman R. L. American Slang. New York : Harper & Row, Publishers, 1987. 499 p.
19. Chapman R. L. Dictionary of American slang. New York : Harper Collins Publishers, 1995. XXII, 617 p.
20. Coleman J. A History of Cant and Slang Dictionaries. Vol. I–IV, Oxford: Oxford University Press. 2004–2010.

21. Coleman J. *The Life of Slang*. Oxford : Oxford University Press, 2012. 354 p.
22. Dickson P. *War slang: American fighting words and phrases since the Civil War*. Washington (DC) : Brassay's, Inc., 2004. XI, 428 p.
23. Dodson M., Saczek R. *Dictionary of Cockney Slang and Rhyming Slang*. 1972.
24. Farmer J. S., Henley W. E. *Dictionary of slang and colloquial English*. New York : Dutton & Co., 1929. VIII, 533 p.
25. Franklyn J. *A Dictionary of Rhyming Slang*. London : Routledge & Kegan Paul, 1969. XI, 202 p.
26. *Global English Slang. Methodologies and Perspectives*. Ed. by J. Coleman. London : Routledge, 2014. 256 p.
27. Gotti M. *The Language of Thieves and Vagabonds. 17th and 18th Century Canting Lexicography in England*. Tübingen : M. Niemeyer, 1999.
28. Green J. *The dictionary of contemporary slang*. London and Sydney : Pan Books, 1984. X, 323 p.
29. Green J. *Green's Dictionary of Slang*. London : Chambers, 2010.
30. Hotten J. *A Dictionary of Modern Slang, Cant and Vulgar Words*. London, 1860. 514 p.
31. Hotten J. C. *The Slang Dictionary*. New York : Roman and Littlefield, 1972. 382 p.
32. Lighter J. *The Slang of the American Expeditionary Forces in Europe, 1917–1919: An Historical Glossary*. *American Speech*. 1972. № 47. P. 5–142.
33. Lighter J. *Historical Dictionary of American Slang*. New York : Random House, 1994.
34. Partridge E. *A dictionary of slang and unconventional English*. New York : Macmillan Publishing Co., 1984. XXIX, 1400 p.
35. Partridge E. *Slang Today and Yesterday*. London: Routledge and Kegan Paul, 1972. IX, 476 p.
36. Partridge E. *The Penguin Dictionary of Historical Slang*. 1982 1065 p.

37. Random House historical dictionary of American slang. Vol. 1, A-G. New York : Random House, 1994. LXIV, 1006 p.
38. Soudek L. Structure of substandard words in British and American English. Bratislava : Slovenská akadémia vied (SAV), 1967. 228 p.
39. Spears R. NTC's Dictionary of American Slang and Colloquial Expressions. National Textbook Company; McGraw-Hill, 2000. 577 p.
40. Thorne T. Dictionary of contemporary slang. London : Clays Ltd, 1994. VII, 583 p.
41. Wentworth H., Flexner B. S. Dictionary of American Slang. New York : Thomas Y. Crowell Publishers, 1975. XVIII, 766 p.
42. Wolfram W.A., Fasold R.W. The study of social dialects in American English. Englewood Cliffs (N.J.) : Prentice-Hall, 1974. XV, 239 p.
43. Wright P. Cockney dialect and slang. London : B. T. Batsford, 1981. 184 p.
- Іспанські соціолекти***
44. Денисова А. П. Современный испанский жаргон. Москва : РУДН, 2007. 104 с.
45. Овчинникова А. В. Социолингвистические аспекты изучения речи испанской молодежи : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.05 / Московский государственный университет имени М. Ломоносова. Москва, 2011. 197 с.
46. Садиков А. В. Пути формирования лексики социального диалекта в современном испанском языке : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.05 / Московский государственный педагогический институт имени М. Тореза. Москва, 1984. 211 с.
47. Степанов Г. В. Социально-географическая дифференциация испанского языка Америки на уровне национальных вариантов. *Вопросы социальной лингвистики*. Ленинград : Наука, 1969. С. 284–308.
48. Besses L. Diccionario de argot español. Barcelona, 1905. 273 p.
49. Calles Vales J. Jergas, argot y modismos. Madrid : LIBSA, 2001. 293 p.
50. Iglesias J. M. Diccionario de argot español. Madrid : Alianza, 2003. 215 p.
51. León V. Diccionario de argot español. Madrid : Alianza, 1992. 156 p.

52. Givanel Mas J. Notes per a un Vocabulari d'Argot. Barceloní, 1919.
53. Oliver J. M. Diccionario de argot. Madrid : Sena, 1987. 354 p.
54. Ruíz C. Diccionario ejemplificado de argot. Barcelona : Península CILLIS, 2001. 440 p.
55. Sanmartín Sáez J. Diccionario de argot. Madrid : Espasa Calpe, 1998. 877 p.
56. Villarín J. Diccionario de argot. Madrid : Ediciones Nova, 1979. 298 p.
57. Wagner M.-L. A proposito de algunas palabras gitano-espaiolas. *Philologia*. Buenos Aires, 1951. P. 161–187.
58. Wagner M.-L. Apuntaciones sobre el lenguaje bogotano. Bogota : Impr. Nacional, 1950. 224 p.
59. Wagner M.-L. Ein Mexikanisch-amerikanischer Argot: das Pachuco. *Romanisches Jahrbuch*, № 6, 1953–1954. P. 237–266.
60. Wagner M.-L. Mexikanisches Rotwelsch. *Zeitschrift für romanische Philologie*. Halle, 1919. Vol. XXXIX. P. 335–350.
61. Wagner M.-L. Notes Linguistiques sur l'Argot Barcelonais. Barcelona, 1924. 106 p.
62. Wagner M.-L. Sobre algunas palabras gitano-espanolas y otras jergales. *Revista de filologia espanola*, XXV, 1941. P. 161–181.

Німецькі соціолекти

63. Домашнев А. И. Проблемы классификации немецких социолектов. *Вопросы языкознания*. Москва, 2001. № 2. С. 127–139.
64. Россихина М. Ю. Молодежный жаргон в немецкой лексикографии XIX – начала XX века. *Филологические науки*. Москва, 2010. № 5/6. С. 96–103.
65. Avé-Lallemant F. C. Das deutsche Gaunertum in seiner social-politischen, literarischen und linguistischen Ausbildung zu seinem heutigen Bestande. Bd. 1–4. Leipzig, 1858–1862.
66. Čirkič J. Rotwelsh in der deutschen Gegenwartssprache: Diss...Dr. phil. Mainz, 2006. 272 s.
67. Ehmann H. Voll konkret. Das neueste Lexikon der Jugendsprache. München : Beck, 2001. 160 s.

68. Ehmann H. Endgeil. Das voll korrekte Lexikon der Jugendsprache. München : Beck, 2005. 180 s.
69. Girtler R. Rotwelsch. Die alte Sprache der Diebe, Dirnen und Gauner. Böhlau, Wien 1998. 256 s.
70. Goedel G. Etymologisches Wörterbuch der deutschen Seemannssprache. Kiel und Leipzig, 1902.
71. Günther L. Die deutsche Gaunersprache. Wörterbuch der Gauner- und Diebessprache. Reprint von 1919. Erfstadt : Area Verlag, 2003. 351 s.
72. Henne H., Objartel G. Bibliothek zur historischen deutschen Studenten- und Schülersprache. Bd. 1–6. Berlin; New York, 1984.
73. Honnen P. Geheimsprachen im Rheinland. Eine Dokumentation der Rotwelschdialekte in Bell, Breyell, Kofferen, Neroth, Speicher und Stotzheim. Köln 2000.
74. Horn P. Die deutsche Soldatensprache. Giessen : J. Rickersche Verlagsbuchhandlung, 1898. 174 s.
75. Kluge F. Deutsche Studentensprache. Straßburg, 1895. 136 s.
76. Kluge F. Rotwelsch. Quellen und Wortschatz der Gaunersprache und der verwandten Geheimsprache. Strassburg, 1901. 520 s.
77. Küpper H. Wörterbuch der deutschen Umgangssprache. Stuttgart : Klett, 1990. 960 s.
78. Mausser O. Deutsche Soldatensprache. Ihr Aufbau und ihre Probleme. Straßburg : Tribner, 1917. VIII, 153 s.
79. Neuland E. Jugendsprache. Tübingen und Basel : Francke Verlag, 2008. 210 s.
80. Puchner G. Kundenschall. Das Gekasper der Kirschenpflücker im Winter. München, 1976. 280 s.
81. Welter E. G. Die Sprache der Teenager und Twens. Frankfurt am Main : Lipa-Verlag, 1964. 94 s.
82. Wolf S. A. Wörterbuch des Rotwelschen. Deutsche Gaunersprache. Leinen, 1985. 432 s.

Французькі соціолекти

83. Береговская Э. М. Арго в современной французской поэзии. *Изучение стиля художественного текста*. Смоленск, 1984. С. 72–81.

84. Береговская Э. М. Механизмы, формирующие французское арго. *Проблемы социального разноречия*, Смоленск, 1995. С. 11–19.

85. Береговская Э. М. Социальные диалекты и язык современной французской прозы: учебное пособие. Смоленск : Изд-во Смоленского пед. ин-та, 1975. 120 с.

86. Береговская Э. М. Французское арго: эволюция его восприятия. *Филологические науки*. Москва, 1997. № 1. С. 55–65.

87. Овчинникова О. А. Французское арго конца XX века : словообразование и семантика : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.05 / Московский государственный педагогический университет. Москва, 2010. 182 с.

88. Ретинская Т. И. Арго виноградарей и виноделов региона Шампань-Арденн. *Французская арготология в России*. Смоленск : Издательство Смоленского государственного университета, 2011. С. 166–191.

89. Ретинская Т. И. Арго французских фермеров. *Французская арготология в России*. Смоленск : Издательство Смоленского государственного университета, 2011. С. 192–209.

90. Ретинская Т. И. Источники и механизмы формирования французского студенческого арго : дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.05 / Московский государственный педагогический университет. Москва, 2005. 225 с.

91. Ретинская Т. И. Словарь арго французских школьников и студентов. Смоленск : СГПУ, 1999. 68 с.

92. Ретинская Т. И. Социолингвистический и функционально-стилистический анализ французских профессиональных арго. Орел, 2012. 284 с.

93. Alexandre J. L'Argot de la prostitution. Clichy : Nigel Gauvin, 1987. 80 p.

94. Andreini L. Le verlan. Petit dictionnaire illustré Henri Veyrier. Paris, 1985. 61 p.
95. Calvet L.-J. L'argot en 20 leçons. Paris : Payots et Rivages, 1993. 214 p.
96. Calvet L.-J. L'argot. Paris : PUF, 1999. 127 p.
97. Colin J.-P., Mével J.-P. Dictionnaire de l'argot. Paris, 1992. 763 p.
98. Dauzat A. La défense de la langue française. Paris : Colin, 1912. XII, 311 p.
99. Dauzat A. L'argot de la guerre. Paris : Colin, 1919. 293 p.
100. Dauzat A. Les Argots: Caractères. Evolution. Influence. Paris : Delagrave, 1946. 189 p.
101. Dauzat A. Les argots de métiers franco-provençaux. Paris : Champion, 1917. 268 p.
102. Esnault G. Dictionnaire historique des argots français. Paris : Larousse, 1965. XVI, 644 p.
103. Esnault G. Le poilu tel qu'il se parle: Dictionnaire des termes populaires récents et neufs, employés aux armées en 1914–18. Étudiés dans leur étymologie, leur développement et leur usage. Paris : Bossard, 1919. 603 p.
104. Guiraud P. L'argot. Paris : PUF, 1956. 126 p.
105. Guiraud R., Ditalia P. L'argot de la série Noire. Paris, 1996. 378 p.
106. Merle P. Dictionnaire du français branché. Paris, 1989. 233 p.
107. Merle P. Le Dico de l'argot fin de siècle. Paris, 1996. 431 p.
108. Riverain J. Chroniques de l'argot. Paris : Guy Victor, 1963. 272 p.
109. Sainéan L. L'argot ancien. Paris : H. Champion, 1907. 350 p.
110. Sainéan L. L'argot des tranchées. Paris, 1915. 470 p.
111. Sainéan L. Le langage parisien au XIX siècle. Paris : Ed. De Boccard, 1920. XVI, 590 p.
112. Schwöb M. Étude sur l'argot français et le jargon de la Coquille. Paris, 1989. 154 p.
113. Timmermans A. L'argot parisien, Paris, 1892. XII, 318 p.
114. Ziwès A. Le jargon du maître François Villon. Paris, 1960. 287 p.

Електронні ресурси

Australian Slang Dictionary – <http://www.koalanet.com.au/australian-slang.html>.

L. Besses. Diccionario de argot español – http://bibliotecadigital.jcyl.es/i18n/catalogo_imagenes/grupo.cmd?path=10074489.

Green's Dictionary of Slang – <https://greensdictofslang.com/>.

Dictionnaire d'argot – <https://www.lexilogos.com/argot.htm>.

English slang and colloquialisms used in the United Kingdom – <http://www.peevish.co.uk/slang/>.

Gaunersprache – Rotwelsch – <http://www.kirchenweb.at/gaunerzinken/gaunersprache/>.

Historical Dictionary of American Slang – <https://www.alphadictionary.com/slang/>.

Hochhaus S. Rotwelsch – Die deutsche Gaunersprache. Eine künstliche Sprachbarriere. Hauptseminar: Sprachbarrieren, Ruhr-Universität Bochum, 2004 – <http://linguistik.yauh.de/rotwelsch/index.html>.

Lunfardo – <https://web.archive.org/web/20130510190811/http://cheviste.com/>.

Rotwelsch – <http://www.russki-mat.net/argot/Rothwelsch.php>.

The Online Slang Dictionary – <http://onlineslangdictionary.com/>.

Urban dictionary – <http://www.urbandictionary.com/>.

Запитання до теми

✓ Коли й за яких умов виникає соціолектологія як мовознавча дисципліна в Західній Європі? З якими практичними потребами були пов'язані перші спроби соціолектологічних досліджень?

✓ Які основні різновиди англійських соціолектів? У чому полягає різниця між цими різновидами з погляду їхнього функціонування та структури?

✓ Як розуміють поняття “сленг” в англійській лінгвістиці? У чому полягають переваги та недоліки кожного з наявних підходів?

✓ На яких критеріях ґрунтується розмежування кенту чи ротвельшу від інших соціальних діалектів?

✓ Які основні лексикографічні джерела англійської соціолектології? Стисло схарактеризуйте кожне з них.

✓ Чим різняться англійські та американські субстандартні системи?

✓ Які основні підходи до розуміння арго у французькій лінгвістиці?

✓ Назвіть чільних представників французької соціолектології, стисло прокоментуйте їхній науковий доробок.

✓ Назвіть основні напрями французької аргології. Які з них можна визнати за перспективні й чому?

✓ У чому полягають особливості сучасної французької аргології?

✓ Які соціальні діалекти традиційно виділяють у німецькій соціолектології? На які критерії спирається така класифікація субстандартних систем?

✓ Прокоментуйте вплив, який справила західноєвропейська соціолектологія на дослідження субстандартних систем у славістиці, зокрема українському мовознавстві.

3. Славістична соціолектологія як напрям лінгвістичних досліджень.

1. Загальна характеристика славістичної соціолектології.

2. Російська соціолектологія (Василь Бондалетов, Михайло Грачов, Дмитро Лихачов, Олександр Ліпатов, Марина Прийомишева, Володимир Саляєв, Василь Хімік та ін.).

3. Білоруська соціолектологія (Ірина Калита, Альона Лукашанець, Євдоким Романов, Фелікс Сцепуро та ін.).

4. Вивчення соціолектів південнослов'янських (Георгі Армянов, Марія Вучкович, Цветана Карастойчева, Стойко Стойков) та західнослов'янських мов (Ванда Будзишевська, Станіслав Грабяс, Ярослав Губачек, Франц Оберпфальцер, Генрик Улашин та ін.).

Рекомендована література

Східнослов'янські соціолекти (крім українських)

1. Анищенко О. А. Генезис и функционирование молодежного социолекта в русском языке национального периода. Москва : Флинта, 2010. 280 с.
2. Бондалетов В. Д. Арготизмы в словарях русского языка: Учеб. пособие к спецкурсу. Рязань : Рязанский государственный педагогический институт имени С. А. Есенина, 1987. 86 с.
3. Бондалетов В. Д. Иноязычная лексика в русском арготизме: учеб. пособие по спецкурсу. Куйбышев, 1987. 112 с.
4. Бондалетов В. Д. Финно-угорские заимствования в русских арготизмах: учеб. пособие к спецкурсу. Самара : Изд-во Сам ЛИИ, 1992. 160 с.
5. Бондалетов В. Д. Типология и генезис русских арготизмов: учебное пособие к спецкурсу. Рязань : Изд-во Рязанского ун-та, 1987. 84 с.
6. Бондалетов В. Д. Условные языки русских ремесленников и торговцев. Рязань : Изд-во РГПУ, 1974. 111 с.
7. Бондалетов В. Д. Условные языки русских ремесленников и торговцев: Словообразование. Рязань : Изд-во РГПУ, 1980. 104 с.
8. Быков В. История и современность русского арготизма. *Русистика*. Берлин, 1991. № 2. С. 50–59.
9. Вальтер Х., Мокиенко В. Социолекты в славянском языковом пространстве. *Смоленский гуманитарный университет. Университетский вестник*. Смоленск, 2004. № 6. С. 54–75.
10. Грачёв М. А., Мокиенко В. М. Историко-этимологический словарь воровского жаргона. Санкт-Петербург : Фолио-Пресс, 2000. 254 с.
11. Грачёв М. А. От Ваньки Каина до мафии: Прошлое и настоящее уголовного жаргона. Санкт-Петербург : Азбука, 2005. 384 с.
12. Грачёв М. А. Русское арготизм. Нижний Новгород : НГЛУ им. Н. А. Добролюбова, 1997. 246 с.
13. Грачёв М. А. Словарь тысячелетнего русского арготизма. Москва : Рипол Классик, 2003. 1120 с.

14. Жельвис В. И. Поле брани. Сквернословие как социальная проблема в языках и культурах мира. Москва : Научно-издательский центр “Ладомир”, 2001. 348 с.
15. Зеленин Д. Семинарские слова в русском языке. *Русский филологический вестник*. Варшава, 1905. Т. 54, № 3. С. 109–119.
16. Калита И. В. Стилистические трансформации русских субстандартов, или книга о сленге. Москва, 2013. 240 с.
17. Коровушкин В. П. Словарь русского военного жаргона: нестандартная лексика и фразеология вооруженных сил и военизированных организаций Российской империи, СССР и Российской Федерации XVIII – XX веков. Екатеринбург : Издательство Уральского университета, 2000. 372 с.
18. Ларин Б. А. Западноевропейские элементы русского воровского аргю. *Язык и литература*. Ленинград, 1931. Т. 7. С. 113–130.
19. Лихолитов П. В. Современный русский военный жаргон в реальном общении, художественной литературе и публицистике: системно-языковой, социолингвистический и функционально-стилистический аспекты. Jyväskylä : University of Jyväskylä, 1998. 242 с.
20. Лукашанец А. Г. Беларуска сацыялекты XIX стагодзя. Выход тыпалагчычнага апісання. Мінск : БДУ, 1999. 207 с.
21. Лукашанец Е. К проблеме типологического сходства процесса номинации в славянских внелитературных подсистемах: русский и болгарский общий жаргон. *Слово и словесность. Сборник в чест на доц. д-р Юлия Балтова*. София : Емас, 2010. С. 143–151.
22. Лукашанец Е. Г. Славянские социальные диалекты: сравнительно-типологическая характеристика. Доклад на XI Международном съезде славистов. Минск, 1998. 20 с.
23. Лукашанец Е. Г. Словообразовательная система русского аргю и проблемы ее описания. Минск : МГЛУ, 2007. 300 с.
24. Вальтер Х., Мокиенко В. Славянские социолекты в прошлом и настоящем. *Српски језик*. 9/1–2. Beograd, 2004. S. 5–44.

25. Никитина Т. Г. Словарь молодежного сленга. Санкт-Петербург : Фолио-Пресс, 2003. 704 с.
26. Приемышева М. Н. Тайные и условные языки в России XIX в. Санкт-Петербург : Нестор-История, 2009. Ч. 1. 455 с.
27. Романов Е. Опыт словаря условных языков Белоруссии. *Белорусский сборник*. Вильна, 1912. Вып. 9. 124 с.
28. Романов Е. Р. Очерк быта нищих Могилевской губернии и их условный язык. *Этнографическое обозрение*. Москва, 1890. № 4. С. 118–145.
29. Саяев В. А. Русский сленг. История. Словообразование. Словарное описание. Орел : Из-во ОРАГС, 2007. 200 с.
30. Сцепуро Ф. Русско-нищенский словарь, составленный из разговора нищих Слуцкого уезда Минской губернии, местечка Семезова. *Известия отделения русского языка и словесности*. Москва, 1881. Т. 21, № 1–2. С. 23–34.
31. Трахтенберг В. Ф. Блатная музыка. Санкт-Петербург, 1908.
32. Химик В. В. Поэтика низкого, или Просторечье как культурный феномен. Санкт-Петербург : СПбГУ, 2000. 272 с.
33. Chomko J. Nazwy osób w rosyjskim młodzieżowym argot końca XX wieku. Białystok, 2013. 154 s.
- Західнослов'янські соціолекти***
34. Лексика подстандарта. Т. 2. Современные жаргоны и их описание / под ред. А. Зых, М. Надель-Червинской. Katowice, 2009. 188 с.
35. Яклова А. Развитие понятия аргос в чешской лингвистике. *Славяноведение*. Москва, 2001. № 1. С. 58–62.
36. Яклова А. Развитие понятия сленг в чешской лингвистике. *Славяноведение*. Москва, 2000. № 5. С. 86–91.
37. Bartol D. O warszawskiej gwarze studenckiej. *Współczesna polszczyzna. Wybór zagadnień*. Warszawa, 1981. S. 321–336.
38. Budziszewska W. Żargon ochweśnicki. Łódź, 1957. 108 s.

39. Chaciński B. Totalny słownik najmłodszej polszczyzny. Kraków, 2007. 416 s.
40. Czeszewski M. Słownik slangu młodzieżowego. Pila, 2001. 354 s.
41. Dawlewicz M. Słownictwo socjolektu młodzieży polskiego pochodzenia w Wilnie: na podstawie badań ankietowych. Warszawa, 2000. 156 s.
42. Estreicher K. Szwargot więzienny. Kraków–Warszawa, 1903. 177 s.
43. Geremek B. O językach tajemnych. *Teksty*. 1980. № 2. S. 13–36.
44. Giemza A. Słownictwo narkomanów przykładem nowego socjolektu we współczesnej polszczyźnie. *Słownictwo współczesnej polszczyzny w okresie przemian*. Lublin, 2000. S. 179–190.
45. Hochel B. Slovník slovenského slangu. Bratislava, 1993. 185 s.
46. Hubáček J. Malý slovník českých slangů. Ostrava: Profil, 1988. 189 s.
47. Hubáček J. O českých slanzích. Ostrava : Profil, 1979. 170 s.
48. Jagič V. Die Geheimsprachen bei den Slaven. *Sitzungsberichte der philos.-histor. Classe der Kais. Akademie der Wissenschaften*. Wien, 1896. Bd. 133. 80 s.
49. Kania S. Polska gwara: Konspiracyjnopartyzancka, 1939–1945. Warszawa; Poznan : Panstw. wyd-wo nauk., 1986. 368 s.
50. Kortas J. Terminy *argot*, *argotyzm* w polskiej nomenklaturze językoznawczej. *Poradnik Językowy*. Warszawa, 2003, z. 7. S. 26–35.
51. Kowalikowa J. Słownictwo młodych mieszkańców Krakowa. Kraków, 1991. 128 s.
52. Landau A. Zur polnischen Gaunersprache. *Archiv für slavische Philologie*. Wien, 1902. B. XXIV. S. 137–150.
53. Niepytalska-Osiecka A. Socjolekt polskich alpinistów: analiza leksykalnosemantyczna słownictwa. Kraków, 2014. 286 s.
54. Oberpfalcer F. Argot a slangy. *Vlastivěda*, díl III. Praha, 1934. S. 311–375.
55. Oberpfalcer F. Jazykozpyt. Praha : Jednota českých filologů, 1932. 426 s.
56. Oberpfalcer F. Z minulosti českého argotu. *Sborník Filologický*. Praha, 1935. S. 173–210.
57. Oravec P. Slovník slangu a hovorovej slovenčiny. Bratislava, 2014. 328 s.

58. Rippl E. Zum Wortschatz des tschechischen Rotwelsch. Liberec, 1926. 63 s.
59. Sedláčková Z. Lingvokultúrne východiská k interpretácii súčasného slangu slovenskej mládeže. *Slovenská reč*. Bratislava, 2012. Roč. 77, č. 1–2. S. 12–30.
60. StępniaK. Słownik tajemnych gwar przestępczych. London, 1993.
61. Suk J. Několik slangových slovníků. Praha : Inverze, 1993. 140 s.
62. Szczerbowski T. Polskie i rosyjskie słownictwo slangowe. Krakow, 2018. 392 s.
63. Tichá Z., Skopec L. Tři slangové slovníky. Praha : Karolinum, 2001. 156 s.
64. Trost P. Argot a slang. *Slovo a slovesnost*, r. 1, 1935. S. 240–242.
65. Trost P. O pražském argotisování. *Slovo a slovesnost*, r. 1, 1935. S. 106–108.
66. Ułaszyn H. Język złodziejski. Łódź, 1951. 90 s.
67. Wieczorkiewicz B. Gwara warszawska dawniej i dziś. Warszawa, 1966. 406 s.
68. Wojtczuk K. Charakterystyka socjolingwistyczna polskiego slangu uczniowskiego. *Roczniki Humanistyczne. Językoznawstwo*. Lublin, 2000. T. 48, z. 6. S. 51–71.
69. Zarębina M., Gąsiołek K. Świat wartości w języku studentów krakowskich przełomu wieków: teksty z lat 1996-2002 z AGH, ASP, UJ, WSP, AE, AR, AM, AWF. Kraków, 2005. 375 s.

Південнослов'янські соціолекти

70. Андрић Д. Двосмерни речник српског жаргона и жаргона сродних речи и израза. Београд, 1976. 466 с.
71. Асенова П., Дукова У., Кацори Т. Към характеристиката на тайните говори в България. *Съпоставително езикознание*. София, 1984. № 1. С. 29–43.
72. Армянов Г. Българският жаргон. Лексико-семантичен и лексикографски аспект. София : УИ “Св. Климент Охридски”, 1995. 220 с.
73. Армянов Г. Жаргонът, без който (не) можем. София : Наука и изкуство, 1989. 102 с.

74. Армянов Г. Славянските езикови контакти в сферата на корпоративните социолекти (върху материал от българския, чешкия, полския, руския, сръбския и хърватския жаргон). *Slavia*. Praha, 1994. № 1. S. 53–59.

75. Бояджиев Т. Езикът на младите. Тарикатският жаргон. София, 1966. 34 с.

76. Воденичаров П. Езиково взаимодействие в един таен говор. *Съпоставително езикознание*. София, 1988. № 2. С. 23–26.

77. Вучковић М. Из лексике тајних говора. Лексика тајних језика у Етимолошком речнику српског језика. *Научни састанак слависта у Вукове дане*. Београд, 2006, 35/1. С. 461–472.

78. Вучковић М. Нове улоге бошкачког аргоа. *Путевима српских идиома*. Зборник у част проф. Радивоју Младеновићу поводом 65. рођендана, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2015, С. 181–205.

79. Зидарова В. Именната система в българския младежки сленг: субстантивна лексика. *Slavia Meridionalis : studia linguistica slavica et balcanica*. Warszawa, 2009. № 9. S. 162–170.

80. Иванов Й. Българските тайни занаятчийски говори. София, 1986. 698 с.

81. Карастойчева Ц. Българският младежки говор. Източници, словообразуване. София : Наука и изкуство, 1988. 162 с.

82. Карастойчева Ц. Словопроизводството в българския младежки сленг (по материали от 60-те и 70-те години на ХХ век). Велико Търново, 1981. 400 с.

83. Кирова Л. Езикът на ВГ инфо поколението. София : Галик, 2010. 312 с.

84. Нишева Б. Музикални неологизми в българския и чешкия език (върху материал от младежките музикални списания). *Съпоставително езикознание*. София, 2001. № 3. С. 32–56.

85. Стойков С. Социальные диалекты (на материале болгарского языка). *Вопросы языкознания*. Москва, 1957. № 1, С. 78–84.

86. Тројановић С. Прилог тајнимј езицима. (Из мојих забележака). *Јужнословенски филолог*. Београд, 1925-1926. С. 222–226

87. Ховенберг Х., Марков Б. Прилог кон тајните јазици. *Македонски јазик* Скопје, 1955. С. 4–21.

88. Halonja A., Mihaljević M. Od računalnoga žargona do računalnoga nazivlja. Zagreb, 2012. 230 s.

89. Karastojčeva C. O některých sémantických zvláštnostech argotu bulharských vandrujících zedníků. *Sborník přednášek z 5 conference o slangu a argotu v Plzni 7–9 února 1995*. Plzeň, 1995, S. 142–148.

90. Korošec T. Slovenski vojaški jezik. Ljubljana, 1998. VI, 174 s.

91. Rangelova A. O nejnovějším výzkumu slangu a argotu v Bilharsku. *Sborník přednášek z 5 conference o slangu a argotu v Plzni 7–9 února 1995*. Plzeň, 1995, S. 36–42.

92. Šatava L. Serbska řeč w młódšej generaciji: někotre zwěšćenja sociolinguistiskeho přepytowanja mjez šulerjemi Serbskeho gymnasia. *Serbska šula*. Bautzen, 1998. № 51. S. 7–12.

93. Šćepanović M., Đukanović P. Banjački (tajni jezik osačkih majstora). *Srpski jezik – studije srpske i slovenske*. Beograd, 1997. № 1–2. S. 131–151.

Електронні ресурси

Словари жаргона и сленга –

<http://ladyfromrussia.com/karnaval/sprav/slovo5.shtml>.

Slang młodzieżowy – <https://www.miejski.pl/>.

Slovenské slangové výrazy – <http://stavy.wz.cz/slang/Slang-sk.html>.

Slovník nespisovné češtiny – <http://www.slangy.cz/>.

Запитання до теми

✓ Коли виникає славістична соціолектологія як наукова дисципліна? Які передумови її виникнення?

✓ Що спільного й відмінного мають західноєвропейська та славістична соціолектологія?

✓ Які основні напрями російської соціолектології? Стисло схарактеризуйте її найважливіші здобутки та персоналії.

✓ Прокоментуйте особливості розвитку білоруської соціолектології? Які перспективи має ця наукова царина на тлі вивчення інших слов'янських мов?

✓ Які основні набутки південнослов'янських та західнослов'янських соціолектологів?

✓ Проаналізуйте особливості вивчення історичних професійно-корпоративних соціолектів у слов'янських мовах. Які дослідницькі аспекти вивчення “таємних мов” можна визнати за головні?

✓ Визначте основні аспекти славістичних компаративних досліджень. Які напрями славістичної соціолектологічної компаративістики можна визнати за перспективні чи основні?

4. Українська соціолектологія: набутки та перспективи.

1. Періодизація української соціолектології.
2. Етнографічні дослідження українських соціолектів.
3. Олекса Горбач і його “Арго в Україні”.
4. Йосип Дзендзелівський як дослідник українських ремісницьких та лірницьких соціолектів.
5. Українська соціолектна лексикографія.
6. Леся Ставицька як соціолектолог (“Арго. Жаргон. Сленг. Соціяльна диференціяція української мови”, словники “Український жаргон” та “Українська мова без табу”).
7. Сучасні дослідження соціолектів в українському мовознавстві (Григорій Аркушин, Світлана Мартос, Анатолій Нелюба, Ірина Процик та ін.).

Рекомендована література

1. Бакуменко Л. Про традиції і розвиток жаргону в Україні. *Рідний край*. Полтава, 2002. № 2. С. 40–43.

2. Горбач О. Арго в Україні. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2006. 688 с.
3. Горбач О. Арго на Україні : Зібрані статті. Мюнхен : [б. в.], 1993. 360 с.
4. Дзендзелівський Й. Дослідження К. Широцьким жаргону учнів Кам'янець-Подільської духовної семінарії. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1998. Т. 6. С. 167–173.
5. Лексикон львівський: поважно і на жарт / Н. Хобзей та ін. Львів: Інститут українознавства імені І. Крип'якевича, 2009. 672 с.
6. Перший словник українського молодіжного сленгу / Укл. С. Пиркало. Київ: ВІПОЛ, 1998. 80 с.
7. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
8. Ставицька Л. Українська мова без табу: словник нецензурної лексики та її відповідників. Київ: Критика, 2008. 456 с.
9. Ставицька Л. Український жаргон. Словник. Київ: Критика, 2005. 496 с.

Електронні ресурси

Перший словник українського молодіжного сленгу – <http://pyrkalo.com/files/2011/10/SVITLANA-PYRKALO-SLANG-Dictionary.pdf>.

Словник жаргонної лексики української мови – <http://ukr-zhargon.wikidot.com/>.

Словник таємної мови українських лірників та шаповалів (близько 1 000 слів) – <http://litopys.org.ua/rizne/lirn.htm>.

Запитання до теми

- ✓ Які періоди можна виокремити в історії української соціолектології?
- ✓ У чому полягають основні здобутки й недоліки етнографічного напрямку української соціолектології?

✓ Схарактеризуйте роль Олекси Горбача у вивченні українських арго. Чому Олексу Горбача визнають за найвизначнішого дослідника українських субстандартних систем?

✓ Прокоментуйте явище “жаргонофобії”, типове для українського радянського мовознавства. У чому воно виявлене і які мало наслідки для дальшого вивчення національних арго-жаргонових систем?

✓ Визначте основні лексикографічні здобутки української соціолектології. Які словникарські напрями та аспекти потрібно розвивати в українській соціолектній лексикографії?

✓ Які основні напрями сучасних соціолектологічних досліджень в Україні? На які соціолектологічні проблеми варто зважити українським мовознавцям?

✓ Стисло схарактеризуйте мовознавчу соціолектологічну спадщину Лесі Ставицької. Які з її ідей плідні для дальших досліджень українських субстандартних систем?

Розділ 2. Арго, жаргон та сленг у системі національних мов

1. Арго, жаргон та сленг як мовні явища.

1. Арго, жаргон, сленг: основні ознаки, стан і статус у лінгвальній структурі, проблеми розмежування.

2. Загальна характеристика соціальних діалектів, динамічний розвиток субстандартних систем у національних мовах.

3. Арго та жаргони як мовноісторичне явище.

4. Сленг у системі мови: функціонування й перспективи розвитку.

Рекомендована література

1. Армянов Г. Терминологичните проблеми в областта на социалните диалекти. *Езиковедски приноси в чест на чл.-кор. проф. Михаил Виденов*. Велико Търново : УИ “Св. св. Кирил и Методий”, 2005. С. 277–288.

2. Береговская Э. М. Молодежный сленг: формирование и функционирование. *Вопросы языкознания*. Москва, 1996. № 3. С. 32–41.
3. Борисова Е. Г. О некоторых закономерностях современного молодежного жаргона. *Русский язык в школе*. Москва, 1981. № 3. С. 83–87.
4. Борисова Е. Г. Современный молодежный жаргон. *Русская речь*. Москва, 1980. С. 51–54.
5. Гальперин И. В. О термине “слэнг”. *Вопросы языкознания*. Москва, 1956. № 6. С. 107–114.
6. Горбач О. Арго в Україні. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2006. 688 с.
7. Грачёв М. А. Арготизмы в молодежном сленге. *Русский язык в школе*. Москва, 1996. № 1. С. 78–85.
8. Жирмунский В. М. Национальный язык и социальные диалекты. Ленинград : Художественная литература, 1936. 300 с.
9. Ілик Т. Соціальні варіанти мови та їх термінологічне окреслення. *Мовознавчі дослідження : збірник наук. праць*. Донецьк, 2000. С. 67–73.
10. Кирова Л. Сленг = жаргон? *Проблеми на соціолінгвистиката. Т. 8. Съвременни форми на съществуване на българския език*. София : “Делфи”, 2005. С. 114–119.
11. Копыленко М. М. О семантической природе молодежного жаргона. *Социально-лингвистические исследования*. Москва : Наука, 1976. С. 79–86.
12. Липатов А. Т. Сленг как проблема социолектики. Москва, 2010. 318 с.
13. Матюшенко Е. Е. Современный молодежный сленг: формирование и функционирование : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.01. Волгоград, 2007. 188 с.
14. Ондрус П. К вопросу о характеристике и классификации социальных диалектов. *Вопросы языкознания*. Москва, 1975. № 5. С. 110–113.
15. Соболева И. А. О семантико-понятийной соотнесенности и “конкуренции” понятий арго – жаргон – сленг – социолект. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. Луганськ, 2013. № 24 (283). С. 24–31.

16. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.

17. Стойков Ст. Социальные диалекты (на материале болгарского языка) *Вопросы языкознания*. Москва, 1957. № 1. С. 78–84.

18. Coleman J. *The Life of Slang*. Oxford : Oxford University Press, 2012. 354 p.

19. Partridge E. *Slang Today and Yesterday*. London: Routledge and Kegan Paul, 1972. IX, 476 p.

20. Zarębina M. Oryginalność czy wulgarność: o slangu studenckim. *Język w przestrzeni społecznej*. Opole, 2002. S. 239–246.

21. Zgółkowa H. Język subkultur młodzieżowych. *Warianty języka*. Lublin, 2003. S. 150–155.

Запитання до теми

- ✓ На яких критеріях ґрунтується розрізнення арго, жаргону та сленгу?
- ✓ Визначте основні ознаки арго (жаргону, сленгу). Поміркуйте, як пов'язані такі ознаки з особливостями побутування відповідних соціальних груп?
- ✓ У чому полягають основні проблеми з потрактуванням різновидів соціальних діалектів у сучасному мовознавстві?
- ✓ Які визначальні риси соціальних діалектів як динамічних мовних систем?
- ✓ На чому ґрунтується тяглість між арго, жаргонами та сленгом певної мови?
- ✓ Які аспекти можна визнати за основні у вивченні арго як мовноісторичного явища?
- ✓ У чому полягають перспективи вивчення історичних соціолектів з погляду сучасного розвитку мови?
- ✓ Чи є смислова або понятійна пов'язаність між різними жаргонами однієї мови? Що може ставати підґрунтям для такої пов'язаності?

✓ Які критерії покладено в основу розрізнення групових та корпоративних жаргонів?

✓ У чому полягають особливості сленгу як мовного явища?

✓ Які функції виконують соціальні діалекти в мовній системі та суспільстві?

2. Номінативна система соціальних діалектів.

1. Основні джерела формування соціолектів.

2. Типи та способи соціолектної номінації.

3. Метафора та метонімія як способи творення соціолектизмів, основні моделі соціолектної метафори й метонімії. Мовні й позамовні особливості семантичного номінування в соціолектах.

4. Соціолектна фразеологія.

5. Дериваційні особливості субстандартних систем. Типові й нетипові способи та засоби соціолектної деривації.

6. Арготичні суфікси та префікси.

7. Основні словотвірні типи й моделі в соціальних діалектах.

Рекомендована література

1. Андреев В. Н. Квазионимы в русском арготическом жаргоне: семантика, функционирование и словообразование : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.01/ Нижегородский государственный лингвистический университет имени Н. А. Добролюбова. Нижний Новгород, 2005. 167 с.

2. Андросова С. А. Объективация характеристики человека во французской арготической фразеологии : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.05/ Воронежский государственный университет. Белгород, 2011. 222 с.

3. Бирих А., Матешич Й. Фразеология в русском и хорватском субстандарте. *Słowo, tekst, czas : Nowa frazeologia w nowej Europie = Новая фразеология в новой Европе = Neue Phraseologie im neuen Europa : materiały VI*

Międzynarodowej Konferencji Naukowej : Szczecin 6-7 września 2001 : Greifswald 8-9 września 2001 r. Szczecin, 2002. S. 34–46.

4. Бугарски Р. Жаргонизација у творби речи. *Научни састанак слависта у Вукове дане*. Београд, 1997. С. 301–308.

5. Гаврюшенко В. Семантическое словообразование: речевая парадигматика жаргонных номинаций: штрихи к лингвосоциологическому портрету заключенного. *Zagadnienia słowotwórstwa i składni w opisie współczesnych języków słowiańskich*. Katowice, 1998. Т. 2. S. 43–51.

6. Глухова М. А. Метафоризация в арго : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.19 / Тверской государственный университет. Тверь, 2003. 214 с.

7. Добродомов И. Г. Из истории одного жаргонизма (пацан). *Prawda – prawdy – mity – fałsze w językoznawstwie*. Warszawa, 2009. С. 9–36.

8. Ермакова О. П. Семантические процессы в русском молодежном жаргоне. *Поэтика: Стилистика. Язык. Культура*. Москва : Наука, 1996. С. 190–199.

9. Зайковская Т. В. Можно мозжечокнутья? Сабо самой! *Русская речь*. Москва, 1993. № 6. С. 40–43.

10. Иванов Й. Принципи на номинацията в българските тайни занаятчийски говори. *Български език*. София, 1987. № 1–2. С. 118–122.

11. Карастойчева Ц. О диалектном в арго. *Балканско езикознание*. София, 2005. № 1–2. С. 161–174.

12. Карастойчева Ц. О прозвищах-каламбурах в сленге молодежи. *Proceedings of the 13 International Congress of Onomastic Sciences. Vol. 1*. Wrocław, 1981. P. 587–592.

13. Карастойчева Ц. Експресивни семантични иновации със сленгова характеристика в общественно-политическата сфера. *Езиковедски приноси в чест на чл.-кор. проф. Михаил Виденов*. Велико Търново : УИ “Св. св. Кирил и Методий”, 2005. С. 695–704.

14. Козьякова А. Б. Фразеология молодежного жаргона. *Русская речь*. Москва, 2003. № 6. С. 116–119.

15. Королева О. Метонимия в сленге и аргю. *Волинь-Житомирщина. Историко-філологічний збірник з регіональних проблем*. Житомир, 2002. № 9. С. 110–111.

16. Красса С. И. Арготические фразеологизмы в современном русском языке : семантический и лингвокультурологический аспект: автореф. дисс. канд. филол. наук : 10.02.01. Ставрополь, 2000. 20 с.

17. Лукашанец Е. Г. Деривационная система аргю как отражение мировоззрения его носителей. *Вестник Московского университета. Серия 9. Филология*. Москва, 2010. № 2. С. 31–39.

18. Мокиенко В. М. Субстандартная фразеология русского языка и некоторые проблемы ее лингвистического описания. *Динамика русского слова: Межвузовский сборник к 60-летию В. В. Колесова*. Санкт-Петербург, 1994. С. 154–173.

19. Мокиенко В. М., Никитина Т. Г. Фразеология в контексте субкультуры (фразеология в жаргоне и жаргон во фразеологии). *Фразеология в контексте культуры*. Москва : Языки русской культуры, 1999. С. 80–85.

20. Молдован А. В. К этимологии слова мент. *Русский язык в научном освещении*. Москва, 2011. № 2(22). С. 47–67.

21. Нелюба А. Тенденції в арготичному словотворенні і засоби їх втілення. *Зб. наук. праць Полтавського держ. пед. університету ім. В. Г. Короленка. Вип. 4. Серія “Філологічні науки”*. Полтава, 2001. С. 105–112.

22. Отин Е. С. “Все менты – мои кенты...” (Как образуются жаргонные слова и выражения). Москва : Элпис, 2006. 384 с.

23. Шевельов Ю. Українське слово вантаж і проблема “арготичних суфіксів”. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1995. Т. 4. С. 131–146.

24. Щербачева Н. К. Роль метонимии в семантическом словообразовании. Метонимия в аргю. *Труды Центр. института усовершенствования врачей. Статьи по филологии кафедры иностр. языков*. Москва : Изд-во Центр. ин-та усоверш. врачей, 1970. С. 123–139.

25. Grabias S. Neologizm jako narzędzie w badaniu socjalnych wariantów języka. *Miejska polszczyzna mowiona. Metodologia badan. Materialy z konferencji naukowej w Sosnowcu, 20–21 czerwca, 1974*. Katowice, 1976. S. 103–114.

26. Ignatowicz-Skowrońska J. Motywy roślinne w slangu młodzieżowym i żargonie przestępczym. *Świat roślin w języku i kulturze*. Wrocław, 2001. S. 231–244.

27. Kania S. Uwagi o frazeologii gwar przestępczych. *Współczesna leksyka*. Łódź, 2001. Cz. 1. S. 121–129.

28. Kędzierski W. Sposoby tworzenia neosemantyzmów w gwarach środowisk dewiacyjnych. *Język Polski*. Kraków, 1998. R. 78, z. 3–4. S. 231–237.

29. Maldjieva V. Korelacja derywacji leksykalnej i derywacji słowotwórczej w polskim slangu młodzieżowym. *Slavia Meridionalis: studia linguistica slavica et balcanica*. Warszawa, 2009. № 9. S. 152–161.

30. Raecke J. Zum Wortspiel in der Wortbildung des Jargons. *Відображення історії та культури народу в словотворенні: Доповіді XII Міжнародної наукової конференції Комісії зі слов'янського словотворення при Міжнародному комітеті славистів (25–28 травня 2010 р., Київ, Україна)*. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. С. 247–261.

31. Skalka V. Problematika etymologizování slangových a argotických výrazů. *Studia etymologica Brunensia*. Praha, 2000. S. 271–276.

Запитання до теми

✓ Визначте основні джерела формування соціолектів. Чому одні з них переважають інші за частотністю та впливом на субстандартні системи?

✓ Які моделі семантичного номінування можна визнати за основні в соціолектах?

✓ У чому полягають мовні та позамовні особливості семантичного номінування в соціолектних системах?

✓ Прокоментуйте найтипівіші ознаки соціолектної фразеології. Які мотиваційні особливості творення фразем у субстандартних системах?

✓ Які способи та засоби соціолектного словотворення належать до типових та нетипових?

✓ Які формальні та смислові підстави виокремлення соціолектних формантів?

✓ Які дериваційні типи й моделі можна визнати за основні для соціолектних систем?

✓ Які позамовні особливості словотвірного номінування в субстандартних системах?

3. Комунікативні особливості субстандартних систем.

1. Соціальні діалекти як репрезентанти соціальних груп. Комунікативні та психологічні особливості вживання соціолектів.

2. Гендерні особливості соціолектних систем.

3. Соціолекти в системі міської комунікації. Сленг як урбаністична форма комунікації.

4. Соціостилістичні особливості соціолектів.

5. Специфіка використання соціолектизмів в художній та документальній літературі.

6. Соціолекти й національна сміхова культура.

7. Стилістичні функції та потенціал соціолектизмів у медійному й рекламному дискурсах.

Рекомендована література

1. Армянов Г. Жаргонът и езиковата култура (опит за социолінгвистичен анализ). *Български език и литература*. София, 1989. № 3. С. 8–13.

2. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу: монографія. Київ : Логос, 2002. 315 с.

3. Балли Ш. Язык и жизнь. Москва : УРСС, 2003. 230 с.

4. Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и ренессанса. Москва : Художественная литература, 1990. 543 с.
5. Беглова Е. И. Pro et contra: жаргонная лексика в языке современных газет. *Русский язык в школе*. Москва, 2007. № 5. С. 71–74.
6. Береговская Э. М. Социальные диалекты и язык современной французской прозы: учебное пособие. Смоленск : Изд-во Смоленского пед. ин-та, 1975. 120 с.
7. Бондалетов В. Д. Арготическое слово и его перевод (семантизация) средствами литературного языка. *Slowo. Tekst. Czas. Materialy V Międzynarodowej Konferencji Naukowej*. Szczecin : Uniwersytet Szczeciński Instytut filologii słowiańskiej, 2001, S. 36–40.
8. Букалов А. С. Особенности функционирования общего сленга в средствах массовой информации. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія “Мовознавство”*. Днепропетровск, 2010. Вып. 16. С. 62–67.
9. Волошин Ю. К. Ирония в сленге. *Личность в пространстве языка и культуры. Юбилейный сборник*. Москва-Краснодар : Кубанский государственный университет, 2005. С. 173–179.
10. Грачёв М. А. Как появляются арготизмы в нашей речи. *Русская речь*. Москва, 1996. № 4. С. 67–71.
11. Гухман М. М., Семенюк Н. Н. Норма и социальная дифференциация языка. Москва : Наука, 1969. 159 с.
12. Елистратов В. С. Арго и культура. Москва : Изд-во Моск. ун-та, 1995. 232 с.
13. Калита И. Русский сленг в языке современных медий. *Аналитический микс: язык – валюта – экономика*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2011. С. 132–137.
14. Карастойчева Ц. Прояви на сленгизация в съвременната журналистика. *Езиковедски изследвания в памет на професор Русин Русинов*. Велико Търново : Фабер, 2001. С. 167–172.

15. Карастойчева Ц. Универбизация с каламбурен ефект. *Език и литература*. София, 1984. № 5. С. 37–49.
16. Кудинова Т. А. Языковой субстандарт: социолингвистические, лингвокультурологические и лингвопрагматические аспекты интерпретации : дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.19. Нальчик, 2011. 390 с.
17. Кудрявцева Т. Ю. К вопросу о просторечной и жаргонной лексике на страницах современной газеты. *Slavica*. Debrecen, 1995. № 27. С. 65–71.
18. Кюльмоа И. П. О прагматике сленговой лексики. *Прагматический аспект исследования языка*. Tartu, 1999. С. 151–159.
19. Лихачев Д. С. Арготирующие слова профессиональной речи. *Развитие грамматики и лексики современного русского языка*. Москва, 1964. С. 311–359.
20. Лихачев Д. С. Черты первобытного примитивизма воровской речи. *Язык и мышление*. Ленинград, 1935. Вып. III–IV. С. 47–100.
21. Макдэвид Р. Диалектные и социальные различия в городском обществе. *Новое в лингвистике*. Вып. VII. Социолингвистика. Москва, 1975. С. 363–381.
22. Медведева Н. Е. Аксиологический аспект современных французских арготизмов : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.05 / Белгородский гос. ун-т. Белгород, 2001. 154 с.
23. Миколенко Т. М. Гендерна специфіка сленгового мовлення. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія Мовознавство*. Тернопіль, 2004. Вип. 1(11). С. 145–149.
24. Мишиева Д. Термини, жаргоны или неологизмы в медицински текстове. *Foreign Languages for Specific Purposes*. Vol. 2. Varna, 1998. P. 79–81.
25. Поливанов Е. Д. О блатном языке учащихся и «славянском» языке революции. *Е. Д. Поливанов. За марксистское языкознание*. Москва, 1931. С. 161–172.

26. Поливанов Е. Д. Стук по блату *Е. Д. Поливанов. За марксистское языкознание*. Москва, 1931. С. 152–160.
27. Рацебурская Л. В. Современная жаргонная речь на страницах газет. *Русский язык в школе*. Москва, 2004. № 2. С. 80–88.
28. Салаяев В. А. Карнавальная разгерметизация аргослэнга как предпосылка формирования слэнга. *Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского*. Нижний Новгород, 2010. № 2. С. 286–291.
29. Семів А. Р. Структурні та семантико-стилістичні особливості лексики аргослэнга у сучасній французькій мові (на матеріалі мови преси) : дис. ... канд. філ. наук : 10.02.05 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2000. 174 с.
30. Скворцов Л. И. Литературный язык, просторечие и жаргоны в их взаимодействии. *Литературная норма и просторечье*. Москва : Наука, 1977. С. 29–57.
31. Скворцов Л. И. Профессиональные языки, жаргоны и культура речи. *Русская речь*. Москва, 1972. № 1. С. 48–59.
32. Цыбулевская А. В. Эмотивный арготический лексикон : дисс. ... канд. фил. наук : 10.02.19 / Ставропольский государственный университет. Ставрополь, 2005. 176 с.
33. Шарандина Н. Н. Арготическая лексика в функциональном аспекте : дисс. ... канд. фил. наук : 10.02.19 / Нижегородский государственный лингвистический университет имени Н. А. Добролюбова. Тамбов, 2000. 231 с.
34. Шасцярнёва Л. Г. Жаргонная лексика ў перыядычным друку. *Беларуская лінгвістыка*. Мінск, 2006. Вып. 58. С. 63–68.
35. Шор Р. Язык и общество. Москва : Работник просвещения, 1926. 144 с.
36. Blatná R. Slang a publicistika: zpracováno na materiálu Českého národního korpusu. *Sborník přednášek z VI konference o slangu a argotu v Plzni 15–16 září 1998*. Plzeň, 1998. S. 33–39.
37. Bortliczek M. Ironia w socjolekcje uczniowskim. *Stylistyka*. Warszawa, 2001. № 10. S. 195–205.

38. Grabias S. Kreowanie obrazu rzeczywistości w socjolektach. *Warianty języka*. Lublin, 2003. S. 133–149.
39. Grabias S. Środowiskowe i zawodowe odmiany języka – socjolekty. *Współczesny język polski*. Lublin, 2001. S. 235–253.
40. Grabias S. Z zagadnień komizmu w gwarze studenckiej. *Językoznawca*. 1968. № 19. S. 110–123.
41. Irving L. A. *The City in Slang: New York Life and Popular Speech*. New York: Oxford University Press, 1993. VIII, 307 p.
42. Jazyk a diskurz v kultúrnom a politickom kontexte. Bratislava, 2013. 335 s.
43. Kołodziejek E. Człowiek i świat w języku subkultur. Szczecin, 2005. 274 s.
44. Martincová O. Slangismy v slovníku neologismů. *Sborník přednášek z VI. konference o slangu a argotu v Plzni 15–16 září 1998*. Plzeň, 1998. S. 29–32.
45. Odaloš P. Futbal verzus sociolekt. *Sborník přednášek z VI konference o slangu a argotu v Plzni 15–16. září 1998*. Plzeň, 1998. S. 60–64.
46. Rangelová A. Sociolekt jako zdroj lexikálních inovací. *Slavica Pragensia ad tempora nostra: sborník statí z mezinárodní vědecké konference ke 150 výročí založení stolice slovanské filologie na Karlově univerzitě: Praha, 8–10 června 1998*. Praha, 1998. S. 173–176.
47. Sedláčková Z. Lingvokultúrne východiská k interpretácii súčasného slangu slovenskej mládeže. *Slovenská reč*. Bratislava, 2012. Roč. 77, č. 1–2. S. 12–30.
48. Sornig K. Lexical innovation. A study of slang, colloquialisms and casual words. Pragmatics and beyond. Amsterdam : Lohm Benjamins B.V., 1981. 118 p.
49. Suda Z. Fotbalový slang před třiceti lety a dnes. *Sborník přednášek z VI konference o slangu a argotu v Plzni 15–16. září 1998*. Plzeň, 1998. S. 65–69.
50. Wierzbicka A. Środowiskowe i zawodowe odmiany języka. *Warianty języka*. Lublin, 2003. S. 126–132.

Запитання до теми

✓ У який спосіб та в якій формі соціальні діалекти репрезентують соціальні групи?

✓ Які комунікативні та психологічні особливості вживання соціолектизмів?

✓ У чому полягають і від чого залежать гендерні особливості субстандартних систем?

✓ Яку функцію виконують соціальні діалекти в системі міської комунікації?

✓ Чому сленг визнають як форму міської комунікації?

✓ Які основні функції мають соціолектизми в художній та документальній літературі, медійному й рекламному дискурсі? Чому автори часто вдаються до використання соціолектизмів у текстах?

Розділ 3. Українські соціолектні системи

1. Українське арго в системі національної мови.

1. Типологія та генеза українських арго.

2. Основні джерела формування українських лірницько-ремісницьких соціолектів.

3. Соціолектні зв'язки між українськими, російськими, білоруськими та польськими “таємними мовами”.

4. Арготизми в українській літературній мові.

Рекомендована література

1. Аркушин Г. Арго лаборів. *Slavia orientalis*. Kraków, 2002. Т. XLI, № 3. С. 447–471.

2. Аркушин Г. “Старицька мова” (Арго сліпців-жебраків Західного Полісся). *Slavia orientalis*. Kraków, 1996. Т. XIV, №2. С. 229–236, 267–277.

3. Бесага Р. В. Арготизми як потенційне джерело поповнення просторічної лексики. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Збірник наукових праць*. Ужгород, 1999. С. 59–63.

4. Бондалетов В. Д. Греческие заимствования в русском, украинском и белорусском и польском арго (к проблеме генезиса и контактирования

социальных диалектов славянских языков). *Этимология 1980*. Москва, 1982. С. 64–78.

5. Боржковский В. Лирники. *Киевская Старина*. Киев, 1889. Т. XXVI, № 9. С. 653–708.

6. Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звістки і т.п. про лірників повіту Бучацького. *Етнографічний збірник*. Львів, 1896. Вип. 2. С. 1–76.

7. Горбач О. Арго в Україні. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2006. 688 с.

8. Горбач О. Арго слобожанських сліпців (“невлів”). *Науковий збірник Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1971. Т. 7. С. 136–148.

9. Горбач О. Арго українських лірників. *Наукові записки Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1957. Ч. 1. С. 5–44.

10. Горбач О. Арго чернігівських прошаків і лірників / О. Горбач. Арго на Україні: Зібрані статті. Мюнхен: [б.в.], 1993. С. 178–191.

11. Дзензелівський Й. О. Арго волинських лірників. *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej*. Warszawa, 1979. Т. 16. pp. 179–216.

12. Дзензелівський Й. О. Арго нововижвівських кожухарів на Волині. *Studia slavica. Academiae scientiarum hungaricae*. Budapest, 1977. Т. XXIII, f. 3–4. pp. 289–333.

13. Дзензелівський Й. Про арго спиських дротарів. *Дукля*. Пряшів, 1975. № 6. С. 71–73.

14. Дзензелівський Й. Про арго українських ремісників (колківське кравецьке арго на Волині). *Збірник за філологію і лінгвістику*. Нови Сад, 1986. Т. 29/1. С. 286–305.

15. Иванов В. В. Невли. *Статистический листок*. Харьков, 1883. № 10. С. 153–156.

16. Кушпет В. Українсько-старцівський словник (побутова мова) / В. Кушпет. *Старцівство: мандрівні старці-музиканти в Україні (XIX – початок XX ст.)*. Київ : Темпора, 2007. С. 388–433.

17. Студинський К. Лірники. Львів: [б.в.], 1894. 56 с.

18. Тиханов П. Черниговские старцы (Псалки и криптоглассон). *Труды Черниговской губернской архивной комиссии*. Чернигов, 1899–1900. Вып. 2. С. 65–158.

Запитання до теми

✓ Визначте основні джерела формування українських історичних соціолектів. Чому в українських арго переважають саме такі джерела?

✓ Які типологічні особливості українських арго можна визнати за головні?

✓ У чому полягає специфіка українських лірницько-ремісницьких соціолектів проти інших східнослов'янських “таємних мов”?

✓ Які типи та способи номінування переважають в українських арго? Наведіть кілька прикладів, щоб аргументувати свою позицію.

✓ З якими східнослов'янськими соціолектними системами мають найтісніші зв'язки українські арго? Що лежить в основі цих зв'язків?

✓ Прокоментуйте зв'язки українських арго з іншими східнослов'янськими соціолектними системами.

✓ Які основні способи потрапляння арготизмів у літературну мову та інші соціолектні системи?

2. Українські групові та корпоративні жаргони.

1. Школярсько-семінарські соціолекти: джерела формування та розвиток.

2. Західноукраїнські та східноукраїнські правопорушницькі жаргони.

3. Соціолекти українських вояків.

4. Соціолекти та мовлення сучасних українських міст.

5. Сучасні українські жаргони.

Рекомендована література

1. Березовенко А. Кримінальне арго в Україні. *Мовознавство. Доповіді та повідомлення IV Міжнародного Конгресу Україністів*. Київ, 2002. С. 197–201.
2. Горбач О. Арго українських вояків. *Наукові записки Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1963. Ч. 7. С. 138–173.
3. Горбач О. Арго українських школярів і студентів. *Наукові записки Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1966. Ч. 8. С. 3–55.
4. Горбач О. Вуличницькі арготизми в творах І. Микитенка й Л. Первомайського. *Essays presented to George S. N. Luckyj*. Edmonton, 1990. P. 201–220.
5. Горбач О. Вулично-тюремні арготизми у Франковій прозі. *Записки Наукового товариства імені Шевченка*. Чикаго, 1963. Т. 177. С. 197–206.
6. Горбач О. Львівські проступницько-тюремницькі арготизми (до 1930-х років). *Науковий збірник Українського Вільного Університету*. Мюнхен, 1983. Т. 10. С. 296–326.
7. Горбач О. Правопорушницькі східноукраїнські арготизми в дотичних словниках і в літературі перед I світовою війною. *Науковий збірник Українського Вільного Університету*. Мюнхен, 1974. Т. 8. С. 14–28.
8. Дзендзелівський Й. О. Український бурсацько-семінарський жаргон середини XIX ст. (на матеріалі повісті “Люборацькі” А. Свидницького). *Studia slavica. Academiae scientiarum hungaricae*. Budapest, 1979. Т. XXV, f. 1–4. С. 97–104.
9. Кав’юк В. Арго неповнолітніх засуджених Ковельської виховної колонії. *Філологічні студії*. Луцьк, 2001. № 3. С. 60–68.
10. Лексикон львівський: поважно і на жарт / Н. Хобзей та ін. Львів: Інститут українознавства імені І. Крип’якевича, 2009. 672 с.

11. Широцький К. Словарець бурсацького говору. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1998. Т.6. С. 181–206.

12. Щепотьєв В. Мова наших школярів. *Етнографічний вісник*. Київ, 1927. Кн. 3. С. 76–81.

Запитання до теми

✓ Які мовні та позамовні причини виникнення бурсацько-семінарських соціолектів?

✓ У чому полягають соціопсихологічні особливості бурсацько-семінарських соціолектних систем?

✓ Визначте основні типи та способи номінування в українських бурсацько-семінарських соціолектах. Які мотиваційні особливості семантичного номінування в зазначених субстандартних системах?

✓ Що об'єднує й різнить західноукраїнські та східноукраїнські правопорушницькі жаргони? Які основні типологічні риси таких соціолектних систем?

✓ Які особливості вирізняють українські мілітарні соціолекти з-поміж інших національних субстандартних систем?

✓ Стисло проаналізуйте сучасні українські жаргони, визначивши їхні номінативні особливості.

3. Соціолектні елементи в сучасній українській мові.

1. Соціолекти й посттоталітарна українська мова.

2. Сленг як складник сучасної української неології та неографії. Сленгові елементи в українських лексико-словотвірних інноваціях.

3. Жаргонізми та сленгізми в мові сучасних українських ЗМІ.

4. Жаргони та сленг в українському рекламному дискурсі.

Рекомендована література

1. Аркушин Г. Оними в складі жаргонної лексики. *Acta onomastica*. Praha, 2006. № XLVII. S. 71–76.
2. Карпець Л. А. Український спортивний жаргон: структурно-семантичний аспект : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків, 2006. 194 с.
3. Мартос С. А. Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.01 / Херсонський державний університет. Херсон, 2006. 244 с.
4. Нелюба А. М. Жаргоновий “жіночий” словотвір на тлі літературномовних інновацій. *Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди*. Харків, 2014. Вип. 38. С. 90–97.
5. Словник сучасного українського сленгу / Упор. Т. М. Кондратюк. Харків: Фоліо, 2006. 350 с.
6. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
7. Ставицька Л. Арготична лексика як засіб реалізації гумору та іронії в художній літературі 80-90 рр. ХХ ст. *Świat humoru*. Opole, 1999. С. 621–627.
8. Ставицька Л. Український жаргон. Словник. Київ: Критика, 2005. 496 с.

Запитання до теми

- ✓ Яке місце посідають соціолекти серед лексичного фонду української мови посттоталітарної доби?
- ✓ Чому в посттоталітарній українській мові активніше використовують субстандартні елементи та слова?
- ✓ Схарактеризуйте найтипівіші особливості сленгових елементів у сучасних лексико-словотвірних інноваціях. Чому, на вашу думку, зростає кількість сленгових одиниць серед українських неологізмів?
- ✓ Які мовні й позамовні чинники використання жаргонових та сленгових одиниць у медійних текстах та рекламному дискурсі?

ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Знайдіть субстандартні одиниці в поданих реченнях, установіть, до яких різновидів соціолектів вони належать. Поміркуйте, чому автори використали ці одиниці в поданих уривках?

Торкнулось лиця, як уміють торкати / Тільки допитливі руки сліпого. / – Хто це, питаю?.. / Та хто це, питаю? / Товариш ?.. / На біса товариш мені! / Нехай він деінде... / Бо тут назитаю / Я сам на гертиху та кусно хобні... (М. Бажан).

Так, непомітно, гонницький дискурс міжкланових олігархічних “махачів”, де на публіку виграє той, хто найбільш “прикольно” “засадить” опонентові, заволодів умами освіченого прошарку... Так, у них, “юзерів”, прийнято – така шкала оцінок. У 1938-му, до речі, Times називав “людиною року” Гітлера, а в 1939-му – Сталіна (теж круто тоді пацани всіх “від’юзали”, авжеж!) (О. Забужко). Не пам’ятаю, чи мене тоді нудило, але, мабуть, так бо, відкривши рота, щоб пустити чергову відрижку, я знову почав стругати (С. Кінг). На Евшазеб’я шадядя / Продашалва колбашусу, / А я шалійма ташойко / И каршузту на ношусу (Ю. Позаяк). Мов шашіль, точить думка підла: / “Весь світ – марнота і мана, / Шпана чи лицар – честь одна: / Гризуться всі за пайку їдла!” (І.Світличний). Думається, подібного тріумфу тепер чекають і від нової генерації “нижів”, кермувати якими згодилися легендарні гонцики-ралісти Стефан Петрансель, Карлос Сайнс та Сіріл Депре, за плечима яких безліч тріумфів на “Дакарах” (УМ, 1/2015). “Лестер” як лідер АПЛ сприймається вже як звичне явище, а тренер “лисів” Клаудіо Раньєрі на запитання про амбіції клубу знай собі “морозиться”: “Ми думаємо тільки про себе, щоб набрати очки й показати хорошу гру” (УМ, 156/2015).

2. Визначте мотиваційні особливості, які лягли в основу семантичного творення соціолектизмів.

Бурсацький соціолект

Вітрак ‘той, хто має великі вуха’, вуж ‘пияк’, гіпербола ‘додаткова порція за обідом’, глагол ‘довгоносий’, ефіон ‘селянин’, картоха ‘солдат’, коза ‘молода дівчина’, кляча ‘стара жінка’, лірник ‘нудний чоловік’, митрополит ‘пляшка

казенної горілки з білою сургучевою голівкою', медуза 'людина з пронизливим поглядом', назорей 'бідолаха', очкур 'селянин', пудель 'надзиратель', сонце 'лисина', спартанець 'загартований чоловік', скрипочка 'панночка', труп 'дуже п'яний', чобіток 'ніс', штик 'учень військової школи'.

Вояцький соціолект

Вентилятор 'рана', гармошки 'чоботи', голка 'багнет', іконостас 'багато нагрудних медалей', кобилка 'рядовий', когут 'військовий жандарм', конверти 'онучі', коса 'ніж', мамалига 'румун', машиа 'гармата', немтудум 'угорець', оса 'куля', павук 'зв'язківець', прожектори 'очі', сіно 'тютюн', собачка 'прикордонник', циркулі 'ноги', чемодан 'набій важкої гармати', швейк 'чех', шпала 'капітан'.

Кримінальний соціолект

Академік 'рецидивіст', акваріум 'ізолятор попереднього утримання', браслети 'наручники', вівця 'жертва злочину', ворота 'рот', гарбуз 'голова', драхми 'гроші', дятел 'той, кого легко ошукати', карась 'жінка з повними стегнами', кукла 'пакунок, що імітує пачку грошей', кум 'начальник', лягавий 'міліціонер', матросов 'самогубець', перо 'ніж', пірат 'наглядач у в'язниці', пресувати 'бити', скатертина 'стіл', спалити 'зрадити співучасників', хазяйка 'віник, мітла', хата 'зłodійське кубло'.

Сленг

Андерсен 'брехун', бандура 'комп'ютер', батарейка 'трамвай', геморой 'невдача', гнилий 'поганий', жук 'маленький автомобіль', зефір 'афроамериканець', канцер 'хвороба', кеглі 'руки', комбайн 'системний блок', костиль 'нога', матрац 'прапор США', панщина 'робота', пара 'заняття в університеті', фарш 'тюнінг', хобот 'ніс', холера 'проблема', червона шапочка 'пляшка зі спиртом', черепок 'лисина', шістка 'незначна людина'.

3. Знайдіть соціолектні одиниці в поданих реченнях, визначте, які семантичні ознаки лягли в основу їхнього творення.

Джонні часто разом з заштриком нюхав кокс або мутив собі "спідбол" з гриця й кокаїну (І. Вели). Учасникам зборів не видавали якогось спецодягу –

їхній стиль був спільним для всіх присутніх гонників, биків, рагулів, нормальних пацанів, тітушок, спортсменів тощо (П. Коробчук). Спасибі! Нате ж вам кому на живицю, кому дудку прополоскати (А. Свидницький). Капуста, бабло, лаве, фарш, калім, барш, грошенята, башлі, засоби для існування – називайте їх як завгодно, гроші однаково важливі (Н. Фергюсон). Для мешканців двадцятип'ятиповерхових хмарочосів дві інші, дев'ятнадцятиповерхові “кукурудзи” – це зовсім інша річ. Акція мала полягати в тому, що вони почекають перед гуртожитком на “руберойдів” – темношкірих студентів, а потім, як вони звикли говорити, виперуть їм шкіру до білого. Такі розбиті під час боїв вушні раковини ви називаєте цвітною капустою (М. Чубай). Зазначу лише, що за “енний” заїзд до 3-го батальйону я ще жодного разу не бачив “аватара”! (FB, С. Притула, 2015). Георгій Нарбут виконав ескізи до банкнот номіналом 10, 100 і 500 гривень (у народі останні називали “горпинками”, бо на них зображалася дівоча голівка у віночку) (ДТ, 32/2015). Підсумком гри мала б бути нічия, але гості ще на 2-й хвилині забили у власні ворота й надалі під нудним дощем не змогли подолати “автобус”, припаркований у штрафному майданчику басків (УМ, 1/2015).

4. Наведіть кілька прикладів недоречного вживання соціолектизмів у політичному дискурсі. Про що свідчить такий слововжиток?

5. Доберіть кілька прикладів соціолектних одиниць, які поповнили літературну мову. Прокоментуйте шляхи та способи потрапляння таких субстандартних лексем у літературну мову.

6. Доберіть кілька прикладів використання соціолектизмів у рекламному та медійному дискурсах. Визначте функції таких одиниць у цих текстах.

7. Випішіть зі словників неологізмів кілька соціолектизмів. Поміркуйте над способом їхнього творення та стилістичними функціями.

8. Знайдіть у поданих реченнях соціолектні лексеми, визначте спосіб їхнього творення, словотворчий засіб, його значення та функцію.

Йа хо, аби мій в-гузно-запліднений кентуха, цей Рентабельний, перестав нарешті виснути мені на вухах (І. Вели). Вечором прихожу, так легенько

двері відчиняю носакон. В хаті його радіхони сидять (Л. Подерв'янський). Тому ще того самого дня в різних коментарях почувлися припущення, що депутатська більшість – на межі розпаду, а провладні фракції – близькі до утворення нової “ширки”, тобто широкої коаліції з недавніми ворогами України і її незалежності (Свобода, 32/2015). Навіть модні стрімери відморозилися в результаті і почали нести щось нелогічне (FB, А. Санченко, 2017). Попри будь-які законодавчі підстави, ця влада ніколи не наважиться штрафувати людей і відбирати їхні машини на “євробляхах” (FB, Д. Гнап, 2017). Постити-репостити безкінечні кілометри патріотики, а потом так оппа і лайкнуть прокльони українцям за їхнє українство? (FB, Татуся Бо). Георгій Нарбут знову “знадобився”, ставши автором ескізу до банкноти у 100 карбованців, де вперше в Україні використовувався водяний знак (портрет Богдана Хмельницького). Її ще називали “богданівка” (ДТ, 32/2015). Перші “дірочники” або “підпарканники”, як на галузевому жаргоні називають самовільно встановлені газові заправки, були помічені на українському ринку ще в 2010 р., однак масовим це явище стало в 2012–2013 рр. (ДТ, 34/2015). Голосують, як знаємо, таємно, але все одно – руками, і маємо, відтак, те, що в депутатському народі називається “ручняк” (ЛУ, 4/2015). А те, що за словами губернатора Кіхтенка 20 (!) відсотків мародерів у батальйонах, а за свідченнями місцевих жителів — нескінченні черги “затарених” бійців до офісів “Нової пошти” (ДТ, 3/2015).

ЗРАЗКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Запитання з множинним вибором (одна правильна відповідь)

1. Лексико-фразеологічне мовне утворення, уживане в деякій соціальній групі, називають:
А. ідіолект
В. говір
С. етнолект
D. соціолект
2. Засновником соціолінгвістики традиційно вважають:
А. Фердінана де Соссюра
В. Антуана Мейє
С. Андре Вайяна
D. Жуля Жильєрона
3. Серед зазначених мовознавців до представників соціологічного підходу **НЕ** належить:
А. Євген Поливанов
В. Розалія Шор
С. Віктор Жирмунський
D. Ватрослав Ягич
4. Яке з поданих тверджень правильне?
А. Соціолекти мають вирізнювальні ознаки на всіх мовних рівнях.
В. Соціолекти не пов'язані зі стратифікацією суспільства.
С. Соціолекти функціонують як один із варіантів мовлення білінгва.
D. Соціолекти сутнісно тотожні окремій мові.
5. Серед зазначених мовознавців до соціолектологів-славістів **НЕ** належить:
А. Стойко Стойков
В. Ватрослав Ягич
С. Франц Оберпфальцер
D. Вільям Лабов
6. Терміном «блатная музыка» зазвичай наприкінці XIX – на початку XX століття позначали:
А. мілітарний соціолект
В. кримінальний соціолект
С. ремісницький соціолект
D. бурсацький соціолект
7. До ознак старих соціолектів на зразок кенту, ротвельшу, арго **НЕ** належить:
А. низький рівень експресивності лексем
В. велика кількість запозичень
С. переважання словотвірного номінування над семантичним
D. велика кількість лексем, утворених унаслідок мовної гри
8. Хто з радянських мовознавців пропонував вивчати соціолекти із класових позицій (соціолект – це діалект окремого класу)?
А. Віктор Жирмунський
В. Василь Бондалетов
С. Дмитро Лихачов
D. Володимир Стратен.

9. Який із поданих термінів **НЕ** позначає соціолекти, що їх використовують декласовані елементи?

- A. кент
- B. ротвельш
- C. мундарт
- D. арго

10. З якої мови найбільше запозичень в українських історичних соціолектах?

- A. грецька
- B. латинська
- C. циганська
- D. англійська

11. Фонетичну мімікрію (пристосування) як спосіб творення соціолектизмів виразно зреалізовано в:

- A. лірницькому арго
- B. кримінальному жаргоні
- C. комп'ютерному жаргоні
- D. ремісницькому арго

12. Соціумна спеціалізація, репрезентована у великій кількості професійних назв, типова для:

- A. ремісницького арго
- B. молодіжного сленгу
- C. кримінального жаргону

D. школярських соціолектів

13. В українській соціолектології найліпше з-поміж міських мов досліджено:

- A. харківський міський сленг
- B. одеський міський сленг
- C. київський міський сленг
- D. львівський міський сленг

14. За найвиразнішу ознаку, яка відрізняє сленг від жаргонів та арго, можна визнати:

- A. соціумну зумовленість
- B. групову обмеженість
- C. посилену експресивність
- D. мовну внормованість

15. Яка з поданих рис **НЕ** притаманна національній “жаргонофобії” (за твердженням Лесі Ставицької)?

- A. ототожнення жаргонного з відхиленням від літературної норми
- B. прескриптивний підхід до вивчення мови
- C. дескриптивний підхід до вивчення мови
- D. оцінювання субстандартного як низького словесного хуліганства

Питання з множинним вибором (дві правильні відповіді)

16. Серед зазначених науковців українські соціальні діалекти **НЕ** досліджували:

- A. Григорій Аркушин
- B. Євдоким Романов

- C. Дмитро Лихачов
- D. Віктор Петров

17. До основних номінативних способів в українських аргі належать:

- A. словотворення
- B. запозичення
- C. метафора
- D. метонімія

18. Часткове ототожнення соціолектів та міської мови наявне в роботах українських мовознавців:

- A. Леоніда Булаховського
- B. Юрія Шевельова
- C. Романа Смаль-Стоцького
- D. Степана Смаль-Стоцького

19. Для молодіжного сленгу типовими явищами можна визнати:

- A. депреціативність
- B. уніфікованість
- C. антилюдичність
- D. карнавалізованість

20. До англійських соціальних діалектів належать:

- A. ротвельш
- B. кент
- C. сленг
- D. верлан
- E. малеспін

Питання з множинним вибором (три правильні відповіді)

21. До етнографічного періоду дослідження соціолектів належать роботи

- A. Валер'яна Боржковського
- B. Йосипа Дзендзелівського
- C. Володимира Гнатюка
- D. Олекси Горбача
- E. Кирила Студинського

22. Хто із зазначених письменників активно використовував соціолектизми?

- A. Іван Франко
- B. Іван Котляревський
- C. Григорій Квітка-Основ'яненко
- D. Анатоль Свидницький
- E. Марко Вовчок

23. Словники українського сленгу укладали:

- A. Тетяна Кондратюк

24. До соціолектних номенів-утинків належать:

- A. Олекса Горбач
- B. Йосип Дзендзелівський
- C. Світлана Пиркало
- D. Леся Ставицька

25. До бурсацьких соціолектизмів, утворених унаслідок метафоричного перенесення, належать:

- A. універ
- B. барабашка
- C. фест
- D. магаз
- E. алкаш

26. До бурсацьких соціолектизмів, утворених унаслідок метафоричного перенесення, належать:

- A. око 'зір'
- B. вітряк 'хлопець з великими вухами'
- C. глагол 'довгоносий чоловік'

Д. вухо 'шпигун'

Е. заєць 'косоокий'

Питання на встановлення відповідності між елементами двох стовпців

26. Установіть відповідність між лексемою та різновидом соціальних діалектів (згідно із класифікацією Василя Бондалетова).

А. камбуз	1. Групові жаргони
В. шпаргалка	2. Професійні діалекти
С. кудень	3. Злодійський жаргон
Д. маравіхер	4. Умовні (таємні) мови

27. Установіть відповідність між соціолектом і країною, у якій його традиційно використовують.

А. херманія	1. Німеччина
В. ротвельш	2. Англія
С. лунфардо	3. Аргентина
Д. кент	4. Іспанія

28. Установіть відповідність між дослідником та об'єктом дослідження.

А. Володимир Гнатюк	1. соціолект харківських «невлів»
В. Валер'ян Боржковський	2. соціолект галицьких лірників
С. Кость Широцький	3. соціолект подільських лірників
Д. Василь Іванов	4. соціолект учнів Кам'янець-Подільської бурси

29. Установіть відповідність між етапом у жаргонології та його назвою (відповідно до класифікації Любов Карпець).

А. етнографічний	90-і рр. ХХ ст.
В. «голосного мовчання»	20–30-ті рр. ХХ ст.
С. міської революції	др. пол. ХІХ ст. – поч. ХХ ст.
Д. «пророслої пшениці»	50–80-ті рр. ХХ ст.

30. Установіть відповідність між сленгізмом та лексико-семантичним полем, до якого він належить.

А. шнурки	ЛСП «Їжа»
В. капуста	ЛСП «Людина»
С. хавчик	ЛСП «Одяг»
Д. прикид	ЛСП «Гроші»

ЗАПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Структура, основні напрями й галузі соціолектології.
2. Соціолектологія та інші мовознавчі й немовознавчі дисципліни.
3. Загальна характеристика західноєвропейської соціолектології.
4. Французька аргологія як національна соціолектологічна школа.
5. Німецька соціолектологія. Ротвельш та інші субстандартні системи.
6. Кент і сленг як англійські соціальні діалекти.
7. Вивчення соціальних діалектів у славістиці (загальна характеристика).
8. Російська соціолектологічна школа: основні напрями та персоналії.
9. Західнослов'янська та південнослов'янська соціолектологія.
10. Українська соціолектологія: періодизація, набутки та перспективи.
11. Олекса Горбач як дослідник українського арго.
12. Йосип Дзензелівський і Леся Ставицька як дослідники українських соціолектів.
13. Сучасні дослідження соціолектів в українському мовознавстві.
14. Українська соціолектна лексикографія.
15. Арго, жаргон, сленг як мовні явища (загальна характеристика).
16. Сленг у мовній системі: функціонування та перспективи розвитку.
17. Типи та способи соціолектного номінування.
18. Семантичне номінування в субстандартних системах.
19. Дериваційні особливості соціолектних систем.
20. Соціолекти в системі міської комунікації.
21. Комунікативні та психологічні особливості вживання соціолектів.
22. Гендерні особливості соціолектних систем.
23. Стилїстичні функції соціолектизмів.
24. Особливості використання соціолектизмів у художній літературі.
25. Генетико-типологічні особливості східнослов'янських історичних соціолектів.
26. Міжсоціолектні зв'язки в межах східнослов'янських субстандартних систем.

27. Загальна характеристика українських соціальних діалектів.
28. Історичні соціолекти української мови.
29. Українські бурсацько-семінарські соціолектні системи.
30. Правопорушницькі субстандартні системи Західної та Східної України.
31. Українські мілітарні соціолекти.
32. Динамічний розвиток соціолектів в українській мові.
33. Групові та корпоративні жаргони в сучасній українській мові.
34. Основні джерела формування українських соціолектів.
35. Семантичне номінування в українських соціолектах.
36. Українське соціолектне словотворення.
37. Типові та нетипові способи й засоби української соціолектної деривації.
38. Соціолекти та посттоталітарна українська мова.
39. Сленгові елементи в українській неології та неографії.
40. Національні соціолекти та мова українського міста.
41. Соціостилістичні особливості українських субстандартних систем.
42. Жаргонізми та сленгізми в документальній літературі.
43. Жаргонізми та сленгізми у творчості сучасних українських письменників.
44. Жаргонізми та сленгізми в українському медійному дискурсі.
45. Жаргонові та сленгові одиниці в сучасній українській рекламі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Знання студентів оцінюють у таких формах контролю: поточне оцінювання (індивідуальне та групове опитування за темами вивченої дисципліни, самоконтроль) та підсумковий контроль (письмова залікова робота).

Підсумковий контроль здійснюють, щоб оцінити рівень знань і навичок студентів на завершальному етапі вивчення навчальної дисципліни; форма підсумкового контролю – письмова залікова робота, що містить 3 запитання (максимальна оцінка – 100 балів).

Оцінюючи тестові завдання з розгорнутою відповіддю, додатково зважають на неохайне оформлення роботи, неточності у формулюванні окремих мовознавчих термінів, особливості відповідей (чіткість, логічність, послідовність). Залежно від кількості орфографічних і пунктуаційних помилок у такому завданні студент може втратити деяку кількість балів: негрубі помилки (описки) – не враховують; якщо є дві помилки, оцінку знижують на 1 бал, за кожні наступні дві помилки студент втрачає 1 бал. Загалом знання студентів оцінюють за такою шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

Оцінка **“відмінно”** передбачає, що студент вповні засвоїв матеріал пропонованої міжфакультетської дисципліни, дав вичерпні відповіді на поставлені теоретичні запитання, докладно опрацював рекомендовану літературу до курсу (соціолектні словники, монографічні та статейні дослідження), уміє творчо та критично мислити, залучати набуті знання й навички до розв’язання конкретних завдань, систематично протягом навчання виконував усі завдання, виявив глибокі знання з вивченої дисципліни.

Оцінка **“добре”** передбачає, що студент досить логічно й повно відповів на більшість запропонованих запитань, засвоїв навчальний матеріал, опрацювавши основну літературу, досить добре аналізував субстандартні явища, але припускався несуттєвих помилок у формулюваннях і відповідях.

Оцінка **“задовільно”** передбачає, що студент засвоїв навчальний матеріал не вповні, знає лише його основний зміст, не досить логічно та аргументовано формулює його, відповідає неточно або неповно на поставлені запитання, опрацював тільки малу частину літератури до курсу, припускається багато помилок та огріхів у формулюваннях та відповідях.

Оцінка **“незадовільно”** передбачає, що студент не засвоїв навчальний матеріал або засвоїв його на досить низькому рівні, не вміє використовувати теоретичні та практичні положення дисципліни, аналізувати мовні явища, не може формулювати чіткі та логічні висновки щодо розглянутих питань, має дуже низьку культуру усного та писемного мовлення, припускається численних помилок у формулюванні та структурі відповідей і конкретних завданнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бажан М. Сліпці. Мюнхен : Видавництво “Сучасність”, 1969. 64 с.
2. Велш І. Трейнспоттінг / пер. з шотл. та англ. О. Красюка. Харків : КСД, 2017. 352 с.
3. Забужко О. І знов я влізаю в танк. Київ : Комора, 2016. 414 с.
4. Кінг С. Про письменство / пер. з англ. Д. Шостака. Харків : КСД, 2017. 272 с.
5. Коробчук П. Священна книга гоповідань. Харків : Фоліо, 2014. 218 с.
6. Подерв’янський Л. Герой нашого часу. Харків : Фоліо, 2006. 128 с.
7. Свидницький А. П. Люборацькі. Київ : Дніпро, 1984. 298 с.
8. Світличний І., Світлична Н.. З живучого племені Дон Кіхотів. Київ : Грамота, 2008. 816 с.
9. Фергюсон Н. Еволюція грошей / пер. з англ. К. Дисси. Київ : Наш Формат, 2017. 384 с.
10. Чубай М. 21:37 / пер. з пол. О. Шеремет. Київ : Темпора, 2013. 386 с.

Деякі приклади дібрані з українських часописів (подаємо список умовних скорочень)

ДТ – Дзеркало тижня

ЛУ – Літературна Україна

УМ – Україна молода

Приклади з Фейсбука (FB) дібрані за допомогою Генерального регіонально анотованого корпусу української мови.

Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК) / М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, М. Крук, А. Рисін, В. Старко, М. Возняк. – Київ, Осло, Єна, 2017–2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: uacorpus.org.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ З УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІОЛЕКТОЛОГІЇ

Монографії, збірники, навчальні посібники

1. Горбач О. Арго в Україні. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2006. 688 с.
2. Горбач О. Арго на Україні : Зібрані статті. Мюнхен : [б. в.], 1993. 360 с.
3. Грабовий П. М. Український молодіжний сленг: сучасна картина світу. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. 220 с.
4. Мельник Н. М. Сленгове мовлення Черкаської області в його співвідношенні з діалектним і суржиковим. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2011. 80 с.
5. Миколенко Т. М. Соціальні діалекти української мови. Міський сленг: навчально-методичний посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. 60 с.
6. Мосенкіс Ю., Грабовий П., Фурса О. Феномен українського молодіжного сленгу (сутність, розвиток, контакти). Київ; Умань : ПП Жовтий, 2008. 220 с.
7. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
8. Третяк Н. В. Жаргонна лексика в друкованих ЗМІ (номінативно-експресивна функція). Кам'янець-Подільський, 2012. 183 с.
9. Фурса О. С. Український молодіжний сленг як динамічний феномен: стан та перспективи дослідження, мовні контакти, галузі сленгу. Київ : Альфа-друк, 2008. 52 с.

Дисертації

10. Александрова О. В. Варіативність соціолекту молоді (на матеріалі української та англійської мов) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.15 / Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського». Одеса, 2015. 242 с.

11. Бесага Р. В. Нестандартизовані елементи в українській літературній мові : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича. Ужгород, 1996. 241 с.
12. Бондаренко К. Л. Лінгвокультурні особливості українського та англійського сленгу : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.17 / Донецький національний університет. Донецьк, 2007. 261 с.
13. Грабовий П. М. Когнітивні параметри українського молодіжного сленгу : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Уманський державний педагогічний інститут імені П. Тичини. Умань, 2010. 285 с.
14. Дмитрієв С. В. Когнітивно-ономасіологічний аналіз номінацій особи в сучасних українських соціолектах : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2015. 324 с.
15. Карпець Л. А. Український спортивний жаргон: структурно-семантичний аспект : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків, 2006. 194 с.
16. Коваленко Б. О. Стилiстично знижена лексика в мові сучасної української публіцистики : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Інститут мовознавства імені О. О. Потебні. Київ, 2003.
17. Мартос С. А. Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Херсонський державний університет. Херсон, 2006. 244 с.
18. Миколенко Т. М. Український міський сленг (на матеріалі усного мовлення тернопільців : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Інститут української мови НАН України. Київ, 2006. 260 с.
19. Редько Є. О. Типи і способи номінування осіб в українських арготичних системах : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпропетровськ, 2016. 296 с.
20. Русановська Т. В. Вторинна номінація у творенні комічного (на матеріалі сленгових соматизмів сучасної української й німецької мов) : дис. ...

канд. філол. наук: 10.02.01 / Київський національний лінгвістичний університет. Київ, 2010. 246 с.

21. Старченко Я. С. Лексико-словотвірні інновації в жаргонах української мови (від середини 80-их років минулого століття) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпропетровськ, 2013. 220 с.

22. Столяр М. Ю. Молодіжний сленг у постмодерній українській прозі: прагмалінгвістичний аспект : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2018. 523 с.

23. Третьяк Н. В. Жаргонна лексика в друкованих ЗМІ (номінативно-експресивна функція) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Інститут української мови НАН України. Київ, 2008. 209 с.

24. Шовгун Н. О. Формування українського сленгу в мовленнєвій діяльності малих соціальних груп : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2000. 176 с.

25. Щур І. І. Українськомовний комп'ютерний сленг: формування і функціонування: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Київський національний університет імені Т. Шевченка. Київ, 2006. 245 с.

Словники

26. Аркушин Г. Л. Словник евфемізмів, уживаних у говірках та молодіжному жаргоні Західного Полісся та західної частини Волині. Луцьк-Люблін : Вид-во "Волинська обласна друкарня", 2005. 198 с.

27. Лексикон львівський: поважно і на жарт / Н. Хобзей та ін. Львів: Інститут українознавства імені І. Крип'якевича, 2009. 672 с.

28. Меринов В. В., Котелевець К. В., Гузиніна Т. В. Словник сленгізмів студентської молоді України. Харків : СтильІздат, 2010. 46 с.

29. Молодіжний соціолект міста Умані: словник / укл. П. М. Грабовий; за ред. Ю.Л. Мосенкіса. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. 60 с.

30. Перший словник українського молодіжного сленгу / Укл. С. Пиркало. Київ: ВІПОЛ, 1998. 80 с.

31. Словник жаргону злочинців / Упор. О. І. Поповченко. Київ : ТОВ “Оберіг”, 1996. 144 с.

32. Словник сучасного українського сленгу / Упор. Т. М. Кондратюк. Харків: Фоліо, 2006. 350 с.

33. Ставицька Л. Українська мова без табу: словник нецензурної лексики та її відповідників. Київ: Критика, 2008. 456 с.

34. Ставицька Л. Український жаргон. Словник. Київ: Критика, 2005. 496 с.

Словникові матеріали

35. Аркушин Г. Арго лаборів. *Slavia orientalis*. Kraków, 2002. Т. XLI, № 3. С. 447–471.

36. Аркушин Г. “Старицька мова” (Арго сліпців-жебраків Західного Полісся). *Slavia orientalis*. Kraków, 1996. Т. XIV, №2. С. 229–236, 267–277.

37. Боржковский В. Лирники. *Киевская Старина*. Киев, 1889. Т. XXVI, № 9. С. 653–708.

38. Викторин К. Дедовска (жебракца) мова. *Зоря*. 1886. № 13–14. С. 237–239.

39. Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звістки і т.п. про лірників повіту Бучацького. *Етнографічний збірник*. Львів, 1896. Вип. 2. С. 1–76.

40. Горбач О. Арго українських вояків. *Наукові записки Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1963. Ч. 7. С. 138–173.

41. Горбач О. Арго українських школярів і студентів. *Наукові записки Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1966. Ч. 8. С. 3–55.

42. Горняткевич А. Лебійсько-український словник. Українсько-лебійський словник. *Бандура*, 1993. № 45–46.

43. Грабовий П. Фрагменти словника українського молодіжного сленгу міста Умані (літери А–Е). *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 115. С. 60–74.
44. Дзензелівський Й. О. Арго волинських лірників. *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej*. Warszawa, 1979. Т. 16. pp. 179–216.
45. Дзензелівський Й. О. Арго нововижвівських кожухарів на Волині. *Studia slavica. Academiae scientiarum hungaricae*. Budapest, 1977. Т. XXIII, f. 3–4. pp. 289–333.
46. Дзензелівський Й. Про арго спиських дротарів. *Дукля*. Пряшів, 1975. № 6. С. 71–73.
47. Дзензелівський Й. Про арго українських ремісників (колківське кравецьке арго на Волині). *Зборник за філологію і лінгвістику*. Нови Сад, 1986. Т. 29/1. С. 286–305.
48. Дзензелівський Й. О. Український бурсацько-семінарський жаргон середини ХІХ ст. (на матеріалі повісті “Люборацькі” А. Свидницького). *Studia slavica. Academiae scientiarum hungaricae*. Budapest, 1979. Т. XXV, f. 1–4. С. 97–104.
49. Иванов В. В. Невли. *Статистический листок*. Харьков, 1883. № 10. С. 153–156.
50. Кушпет В. Українсько-старцівський словник (побутова мова) / В. Кушпет. *Старцівство: мандрівні старці-музиканти в Україні (ХІХ – початок ХХ ст.)*. Київ: Темпора, 2007. С. 388–433.
51. Малинка А. Кобзари и лирники. Чернигов: [б. в.], 1903.
52. Николайчик Ф. Отголосок лирницкого языка. *Киевская Старина*. Киев, 1890. Т. XXIX. С. 121–130.
53. Словник фронтового сленгу: Ніштяки, нора та нацики. *Депю* : вебсайт. URL: <https://www.depo.ua/ukr/life/nishtyaki-nora-i-natsiki-yakoju-movoyu-rozmovlyayut-biytsi-ato-25032015164800>.
54. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики (на матеріалі сучасної української літератури). *Слово і час*. Київ, 2000. № 4. С. 54–58.

55. Стешенко Д. В. Короткий словник професіоналізмів і професійних жаргонізмів шахтарів селища Володарська Свердловського району Луганської області. *Лінгвістика*. Луганськ, 2009. № 3. С. 190–203.

56. Студинський К. Лірники. Львів: [б.в.], 1894. 56 с.

57. Тиханов П. Черниговские старцы (Псалки и криптоглассон). *Труды Черниговской губернской архивной комиссии*. Чернигов, 1899–1900. Вып. 2. С. 65–158.

58. Широцький К. Словарець бурсацького говору. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1998. Т.6. С. 181–206.

59. Щепотьєв В. Мова наших школярів. *Етнографічний вісник*. Київ, 1927. Кн. 3. С. 76–81.

60. Щур І. І. Словник жаргонної лексики. *Дивослово*. Київ, 2004. № 4. С. 74–75.

Статті та тези доповідей

61. Александрова О. В. Молодіжний соціолект як лінгвістичний феномен (до питання термінологічного визначення поняття). *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Серія: Лінгвістичні науки. Одеса, 2014. № 18. С. 15–21.

62. Аркушин Г. Л. Вплив говіркового оточення на арго жебраків Волині. *Полісся: Мова, культура, історія*. Київ, 1999. С. 94–97.

63. Аркушин Г. Оними в складі жаргонної лексики. *Acta onomastica*. Praha, 2006. № XLVII. S. 71–76.

64. Аркушин Г. Словотвір іменника в західнополіському арго. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. Ужгород, 2002. Вип. 6. С. 241–247.

65. Бабенко О. В. В усному мовленні сленг. *Урок української*. Київ, 2004. № 12. С. 21–24.

66. Бакуменко Л. А. Деякі зауваги до жаргону футболістів. *Філологічні науки*. Полтава, 2001. Вип. 5(19). С. 3–5.

67. Бакуменко Л. До історії становлення і розвитку терміна «жаргон». *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. Ужгород, 2000. № 3. С. 258–263.
68. Бакуменко Л. Про традиції і розвиток жаргону в Україні. *Рідний край*. Полтава, 2002. № 2. С. 40–43.
69. Балабін В. В. Загальна характеристика, склад і функції сучасного українського військового сленгу. *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ, 2001. Вип. 5. С. 11–15.
70. Балабін В. В. Український військовий сленг: міф чи реальність? *Система військової освіти як школа виховання української військової інтелігенції: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Київ : КВІУЗ, 2001. Ч. 1. С. 105–109.
71. Березовенко А. Кримінальне арго в Україні. *Мовознавство. Доповіді та повідомлення IV Міжнародного Конгресу Україністів*. Київ, 2002. С. 197–201.
72. Березовенко А. Криминальное арго в Украине: парадоксы и закономерности языковой действительности. *Revue des Etudes Slave*. Paris, 2002–2003. С. 469–482.
73. Бесага Р. В. Арготизми як потенційне джерело поповнення просторічної лексики. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Збірник наукових праць*. Ужгород, 1999. С. 59–63.
74. Белаш А. В. Сленг та його роль у сучасній комунікації. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. Луганськ, 2012. № 9. С. 12–16.
75. Білас А. Український сленг як перекладний відповідник французького арго. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. Київ : Київський національний лінгвістичний університет, 2006. Вип. 17. С. 7–13.
76. Бондалетов В. Д. Греческие заимствования в русском, украинском и белорусском и польском арго (к проблеме генезиса и контактирования

социальных диалектов славянских языков). *Этимология 1980*. Москва, 1982. С. 64–78.

77. Бондалетов В. Д. Тюркські елементи в складі арго. *А. Ю. Кримський – україніст і орієнталіст*. Київ : Наукова думка, 1974. С. 155–159.

78. Бондалетов В. Д. Украинские арго в их соотношении к арго других восточнославянских народов. *XIII Республіканська діалектологічна нарада: Тези доповідей*. Київ, 1969. С. 21–23.

79. Бондаренко К. Л. Вивчення українського та британського сленгу: проблеми термінології. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. Вип. 67. С. 362–369.

80. Бондаренко К. Л. Етноніми в українському та британському сленгу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Лінгвістика”*. Випуск IV. Херсон : Видавництво ХДУ, 2006. С. 321–325.

81. Бондаренко К. Л. Мікрополя антропологічної характеристики (на матеріалі українського та британського сленгу). *Нова філологія*. Запоріжжя : ЗНУ, 2006. С. 130–135.

82. Бондаренко К. Л. Назви грошей в українській та англійській сленгових картинах світу. *Вісник Сумського державного університету. Серія “Філологічні науки”*. Суми : СумДУ, 2007. С. 68–72.

83. Бондаренко К. Л. Особливості мікрополя “Назви особи за інтелектуальним, інтелектуально-емоційним станом, властивістю та їх виявом” в українському і британському сленгах. *Східнослов'янська філологія*. Мовознавство. Горлівка : Видавництво ГДПШМ, 2006. Вип. 9. С. 87–95.

84. Бондаренко К. Л. Українська та англійська сленгові мовні картини світу. *Нова філологія*. Запоріжжя : ЗНУ, 2007. С. 97–104.

85. Борис Д. П. Визначення сленгу у вітчизняній та зарубіжній термінологічних традиціях. *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2015. Вип. 51. С. 72–83.

86. Бугера О. А. Соціальні діалектизми: історія розвитку та теоретичного опрацювання. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. Кривий Ріг, 2011. Вип. 6(2). С. 30–38.

87. Василенко Ю. Молодіжний сленг. *Вісник Львівського університету. Сер. Журналістика*. Львів, 2001. Вип. 21. С. 501–505.

88. Войцехівська Н. К. Молодіжне жаргонне мовлення (на матеріалі діалогічного дискурсу зі значенням згоди). *Лінгвістика*. Луганськ, 2011. № 3, ч. 2. С. 9–15.

89. Гаврилова Я. Субстандартна лексика у мові преси (на матеріалах періодичних видань Херсонської і Миколаївської областей). *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Лінгвістика”*. Херсон, 2011. Вип. 14. С. 147–150.

90. Гасюк О. Сленг у молодіжному середовищі. *Слово і суспільство*. Київ, 2000. Ч. 1. С. 145–146.

91. Гірняк С. П. Особливості соціолекту як системно-структурного явища. *Вісник Донецького національного університету. Серія Б. Гуманітарні науки*. Донецьк, 2012. С. 146–155.

92. Горбач О. Арго слобожанських сліпців (“невлів”). *Науковий збірник Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1971. Т. 7. С. 136–148.

93. Горбач О. Арго українських лірників. *Наукові записки Українського Вільного Університету. Філософічний факультет*. Мюнхен, 1957. Ч. 1. С. 5–44.

94. Горбач О. Арго чернігівських прошаків і лірників / О. Горбач. Арго на Україні: Зібрані статті. Мюнхен: [б.в.], 1993. С. 178–191.

95. Горбач О. Вуличницькі арготизми в творах І. Микитенка й Л. Первомайського. *Essays presented to George S. N. Luckyj*. Edmonton, 1990. P. 201–220.

96. Горбач О. Вулично-тюремні арготизми у Франковій прозі. *Записки Наукового товариства імені Шевченка*. Чикаго, 1963. Т. 177. С. 197–206.

97. Горбач О. Лексика наших картярів і шахістів. *Вільне слово*. Торонто, 1960. Ч. 22–32.
98. Горбач О. Львівські проступницько-тюремницькі арготизми (до 1930-х років). *Науковий збірник Українського Вільного Університету*. Мюнхен, 1983. Т. 10. С. 296–326.
99. Горбач О. Правопорушницькі східноукраїнські арготизми в дотичних словниках і в літературі перед I світовою війною. *Науковий збірник Українського Вільного Університету*. Мюнхен, 1974. Т. 8. С. 14–28.
100. Горняткевич А. Віддзеркалення лірницько-кобзарського побуту в лебійській мові. *Бандура*, 1994. № 49–50. С. 8–14.
101. Грабовий П. Актуальність і мета дослідження лексики сучасного українського молодіжного сленгу в аспекті вивчення мовної картини світу сучасної української молоді. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 122. С. 13–16.
102. Грабовий П. Аналіз сучасних теорій мовної картини світу з огляду на можливість їх застосування до вивчення сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 112. С. 20–28.
103. Грабовий П. М. Відображення західної культури в лексиці молодіжного сленгу. *Мовознавчі студії*. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2007. Ч. 2. С. 143–145.
104. Грабовий П. Відображення реалій матеріального світу в лексиці українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань, 2009. Вип. 107. С. 70–75.
105. Грабовий П. Гендерна специфіка функціонування сленгових одиниць в молодіжному середовищі. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 114. С. 28–33.
106. Грабовий П. Деякі аспекти поповнення лексичного складу молодіжного сленгу за рахунок англомовних запозичень. *Мова та історія*. Київ, 2006. Вип. 86. С. 46–51.

107. Грабовий П. Динаміка та статика українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 119. С. 10–15.

108. Грабовий П. Динамічні процеси в лексиці та фразеології українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 118. С. 15–21.

109. Грабовий П. До проблеми лексикографічної фіксації сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 109. С. 13–20.

110. Грабовий П. Доповнення до словника молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ, 2007. Вип. 92. С. 101–106.

111. Грабовий П. М. Дослідження українського молодіжного сленгу в аспекті мовної картини світу. *Наукові записки. Серія “Філологічні науки (мовознавство)”*. Кіровоград : РВВ Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, 2009. Вип. 81. С. 260–263.

112. Грабовий П. Духовний світ людини, віддзеркалений молодіжним сленгом. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 120. С. 7–12.

113. Грабовий П. Іншомовні запозичення в картині світу українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 116. С. 33–37.

114. Грабовий П. М. Картина світу в молодіжному соціумі: співвідношення деяких мовних та немовних символів молодіжної культури. *Словесна магія міфопоетики : збірник на пошану доктора філологічних наук Наталії Віталіївни Слухай*. Київ : Альфа друк, 2008. С. 59–63.

115. Грабовий П. М. Ключові лексеми українського молодіжного сленгу. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. Вип. 20. С. 138–140.

116. Грабовий П. Ключові слова українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 100. С. 49–55.

117. Грабовий П. Концептуальне поле «людина» в лексиці українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 108. С. 52–60.

118. Грабовий П. Лінгвокультурні особливості фразеологізмів українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 102. С. 114–119.

119. Грабовий П., Мосенкіс Ю. Місце сленгу в суспільстві. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 111. С. 24–30.

120. Грабовий П. Мовна картина світу в сучасному українському молодіжному сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 123. С. 11–22.

121. Грабовий П. Молодіжний сленг на мовній карті Європи. *Мова та історія*. Київ, 2006. Вип. 88. С. 18–31.

122. Грабовий П. Молодіжний сленг у системі соціолектів сучасної мови. *Лінгвістичні студії*. Донецьк : Донецький національний університет, 2008. Випуск 16. С. 294–296.

123. Грабовий П. М. Молодіжний сленг у системі функціонування мови. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький : ХНУ, 2007. Випуск 3, Ч. 1. С. 130–132.

124. Грабовий П. Новітні тенденції в сучасному молодіжному сленгу. *Мова та історія*. Київ, 2006. Вип. 90. С. 59–63.

125. Грабовий П. Особливості дослідження молодіжного сленгу в аспекті лінгвокультурології та когнітивістики. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 97. С. 34–38.

126. Грабовий П. Особливості мовного вираження світобачення в молодіжному середовищі. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 101. С. 81–85.

127. Грабовий П. М. Особливості функціонування українського молодіжного сленгу на регіональному рівні. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький : ХНУ. Випуск 4. 2009. С. 40–42.

128. Грабовий П. Поняття сленгу в сучасній лінгвістиці. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 105. С. 42–51.
129. Грабовий П. Сленг як лінгвопсихологічний феномен. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 110. С. 14–20.
130. Грабовий П. Сленгізми на позначення частин тіла людини в мовно-когнітивному просторі сучасної молоді. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 99. С. 52–59.
131. Грабовий П. Сленгова топонімія як показник функціональних та когнітивних параметрів українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 96. С. 148–152.
132. Грабовий П. Соціокультурні особливості сленгового лексикону. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 98. С. 95–100.
133. Грабовий П. Соціолінгвістичний статус сленгу та проблема його класифікації. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 104. С. 85–91.
134. Грабовий П. Спеціалізовані сленги у структурі молодіжного соціолекту. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 117. С. 43–49.
135. Грабовий П. Специфіка дослідження українського молодіжного сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 124. С. 53–59.
136. Грабовий П. Сучасний стан дослідження соціолектів української мови. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 106. С. 56–72.
137. Грабовий П. М. Український молодіжний сленг на загальнослов'янському тлі. *Компаративні дослідження слов'янських мов та літератур: пам'яті академіка Леоніда Булаховського*. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2009. С. 132–137.
138. Грабовий П. Український молодіжний сленг та молодіжна культура: минуле і сучасність. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 95. С. 96–101.

139. Грабовий П. Український молодіжний сленг як лінгвокультурний феномен. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 113. С. 53–60.
140. Грабовий П. Український молодіжний сленг сьогодні: підсумки та перспективи дослідження. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2010. Вип. 125. С. 18–31.
141. Грабовий П. Функціонування лексики тематичних груп “алкоголь” та “наркотики” в сучасному українському молодіжному сленгу. *Мова та історія*. Київ; Умань : ПП Жовтий, 2009. Вип. 103. С. 92–98.
142. Демченко В. Арго як органічний елемент повсякденної української мови. *Дивослово*. Київ, 2010. № 5. С. 34–37.
143. Дзендзелівський Й. Дослідження К. Широцьким жаргону учнів Кам’янець-Подільської духовної семінарії. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1998. Т. 6. С. 167–173.
144. Дзендзелівський Й. О. Із спостережень над професійним діалектом шахтарів Макіївки Донецької області. *Й. Дзендзелівський. Українське і слов’янське мовознавство*. Львів, 1996. С. 350–352.
145. Дзендзелівський Й. О. Український бурсацько-семінарський жаргон середини ХІХ ст. (на матеріалі повісті “Люборацькі” А. Свидницького). *Studia slavica. Academiae scientiarum hungaricae*. Budapest, 1979. Т. XXV, f. 1–4. pp. 97–104.
146. Дзюбишина-Мельник Н. Я. Сучасний жаргон і сучасне розмовне мовлення. *Наукові записки НАУКМА*. Київ, 2002. Т. 20. С. 14–18.
147. Дмитрієв С. В. Взаємодія концептів ЛЮДИНА – ТВАРИНА у процесах модусної номінації особи (на матеріалі сучасних українських соціолектів). *Слов’янський збірник*. Одеса : Букрек, 2012. Вип. 16. С. 243–257.
148. Дмитрієв С. В. Метафорична інтеграція прецедентних власних імен із суперконцептом ЛЮДИНА. *Слов’янський збірник*. Одеса, 2016. Вип. 20. С. 194–204.

149. Дмитрієв С. В. Метафорична інтеграція концептосфер “АРТЕФАКТ – ЛЮДИНА” номінацій особи у сучасних українських соціолектах. *Publishing Center of the European Association of pedagogues and psychologists “Science”*. Geneva (Switzerland), 2015. С. 285–293.
150. Дмитрієв С. В. Місце сленгових номінацій особи у лексико-семантичній парадигмі української лінгвосвідомості. *Слов’янський збірник*. Одеса, 2019. № 23. С. 31–41.
151. Дмитрієв С. В. Номінація особи у контексті лінгвокультурної картини світу носіїв українського сленгу. *Мова: науково-теоретичний часопис*. Одеса : Астропринт, 2012. Вип. 18. С. 16–21.
152. Дмитрієв С. В. Номінація особи у лінгвокультурній картині світу носіїв українського кримінально-злочинного соціолекту. *Мова: науково-теоретичний часопис*. Одеса : Астропринт, 2012. Вип. 17. С. 32–35.
153. Дмитрієв С. В. Типологія мотивації номінацій особи пропозиційно-диктумного типу в українських соціолектах. *Слов’янський збірник*. Одеса : Букрек, 2013. Вип. 17. С. 184–193.
154. Должикова Т. І., Зубова Т. П. Жаргонізми в мові творів Оксани Забужко. *Лінгвістика*. Луганськ, 2008. № 2. С. 173–177.
155. Друм Т. Сленг: погляд зсередини. *Дивослово*. Київ, 1998. № 12. С. 59–60.
156. Єрмоленко С. Вивчення жаргонізмів. *Українська мова та література*. Київ, 2004. № 38. С. 11–13.
157. Єрмоленко С. Знати і “фільтрувати”: з практики вивчення жаргонізмів. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях та колегіумах*. Київ, 2005. № 7/8. С. 168–174.
158. Іванова Н. Український музичний сленг : психологія носіїв, лексичний склад та ігрові ресурси мови. *Урок української*. Київ, 2004. № 5/6. С. 12–13; № 7. С. 20–23.
159. Ілик Т. Соціальні варіанти мови та їх термінологічне окреслення. *Мовознавчі дослідження : збірник наук. праць*. Донецьк, 2000. С. 67–73.

160. Кав'юк В. Арго неповнолітніх засуджених Ковельської виховної колонії. *Філологічні студії*. Луцьк, 2001. № 3. С. 60–68.
161. Калужинська Ю. Нові вияви жаргонної лексики на позначення негативних процесів у мові сучасної української публіцистики. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2016. № 4. S. 41–47.
162. Карпалюк Н. В. Молодіжний жаргон у публіцистичному дискурсі. *Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський, 2006. Вип. 12, т. 1. С. 107–117.
163. Карпалюк Н. В. Функціонування жаргону в сучасному публіцистичному дискурсі. *Актуальні проблеми слов'янської філології*. Київ, 2006. Вип. 11. С. 88–95.
164. Карпець Л. А., Нелюба А. М. Словотвірні особливості спортивного жаргону. *Лінгвістика*. Луганськ, 2011. № 1, ч. 2. С. 127–134.
165. Карпець Л. Спортивний жаргон як відображення соціальної структури мови. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Львів, 2009. № 46. С. 208–216.
166. Качкан Ю., Корнієнко І. “Фільтруй базар”, або ще раз про культуру мовлення школярів: мова та мовлення в школі очима учнів, батьків та вчителів. *Українська мова та література*. Київ, 2001. № 14. С. 11–12.
167. Коваленко Б. О. Стилiстично зниженi iнновацiї в мовi сучасної української публіцистики (на матеріалі газет). *Наукові записки Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету: Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2001. Вип. 5. С. 131–135.
168. Ковальчук О. С. Комп'ютерний сленг як форма молодіжного спілкування. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Серія Філологічна. Острог, 2014. Вип. 46. С. 97–99.
169. Котелевець К. В. Витоки молодіжного сленгу (на матеріалі повісті Г. Белих, Л. Пантелеєва “Республіка ШКІД”). *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2012. Вип. 25. С. 256–260.

170. Котелевець К. В. Витоки сленгової лексики (на матеріалі тексту С. Жадана “Депеш Мод”). *Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. Серия “Филология. Социальные коммуникации”*. Симферополь, 2012. Т. 25, № 1. С. 327–331.

171. Кравченко Л. Лексична база позивних українських бійців – учасників озброєного конфлікту на сході України в 2014 р. *Тенденції розвитку української лексики та граматики*. Ч. II. Варшава – Івано-Франківськ, 2015. С. 224–237.

172. Купрікова Г. В. Стилiстична транспозиція жаргонових номенів одягу та взуття в сучасній українській мові. *Лiнгвiстика*. Луганськ, 2011. № 2. С. 44–49.

173. Лебеденко Ю., Таран О. Лексема ХАТА: літературна vs сленгова. *Людина. Комп'ютер. Комунікація: збірник наукових праць*. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. С. 197–199.

174. Лебеденко Ю., Таран О. Сленгізм “дерібанити” в українському медіаполітичному дискурсі: семантико-дистрибутивний аналіз. *Людина. Комп'ютер. Комунікація : збірник наукових праць*. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. С. 66–69.

175. Левченко О. П. Зоосемізми в міфології, фразеології, аргі та жаргоні. *Лiнгвiстика*. Луганськ, 2007. № 2. С. 24–31.

176. Лучик В. Общенизмы с индоевропейскими основами в украинском языке на общеславянском фоне. *Лексика подстандарта. Т. 2. Современные жаргоны и их описание*. Katowice, 2009. С. 99–111.

177. Мартос С., Лисюк К. Взаємодія професійно орієнтованих жаргонів і молодіжного сленгу. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лiнгвiстика”*. Херсон : Вид-во ХДУ. 2013. Вип. 17. С. 90–94.

178. Мартос С. А. Власні назви в молодіжному сленгу. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лiнгвiстика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2017. Вип. 27. С. 82–85.

179. Мартос С. А. Жаргонна лексика у публіцистичному дискурсі. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2009. Вип. ІХ. С. 348–351.
180. Мартос С. А. Жаргонні стилі спілкування в системі урбаністичних форм комунікації. *Materiály VIII mezinárodní vědecko-praktická konference “Vědecký průmysl evropského kontinentu – 2012”. Díl 17. Filologické vědy. Historie: Praha : Publishing House “Education and Science”*. S. 43–48.
181. Мартос С. А. Жаргонно-сленгові страти в міському спілкуванні. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон, 2013. Вип. ХІХ. С. 159–163.
182. Мартос С. А. Матеріальний світ у лексико-семантичній системі молодіжного сленгу. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. Вип. V. С. 75–78.
183. Мартос С., Олексенко В. Мовна гра як засіб сленгового словотворення. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2008. Вип. 8. С. 98–102.
184. Мартос С. А. Молодіжна субмова як структурна складова мови міста. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Серія “Філологія”*. Харків, 2004. Вип. 42, № 632. С. 240–243.
185. Мартос С. А. Молодіжний сленг: комунікативний аспект. *Науковий вісник ХДУ: Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2005. Вип. ІІ. С. 199–202.
186. Мартос С. А. Молодіжний сленг: міф чи реальність? *Культура слова*. Київ, 2003. Вип. 62. С. 39–44.
187. Мартос С. А. Молодіжний сленг у публіцистиці. *Південний архів: Філологічні науки*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. Вип. ХV. С. 102 –105.
188. Мартос С. А. Моральні цінності буття в молодіжному соціолекті. *Науковий вісник ХДУ: Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2017. Вип. 27. С. 85–89.

189. Мартос С. А. Неофіційні найменування міських об'єктів міста Херсона. *Лінгвістика*. Луганськ : Вид-во ЛНПУ ім. Т. Шевченка “Альма Матер”, 2007. № 2(12). С. 98–103.

190. Мартос С. А. Проблема дослідження мовного побуту міста. *Південний архів: Філологічні науки*. Херсон : Айлант, 2001. Вип. ІХ. С. 127–130.

191. Мартос С. А. Семантична деривація як джерело поповнення словникового складу молодіжного сленгу. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2015. Вип. 24. С. 46–50.

192. Мартос С. А. Сленг як об'єкт соціолінгвістичних досліджень. *Південний архів: Філологічні науки*. Херсон : Айлант, 1999. Вип. V–VI. С. 46–52.

193. Мартос С. А. Сленг як складова молодіжної субкультури. *Південний архів: Філологічні науки*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2003. Вип. ХХІ. С. 111–114.

194. Мартос С., Нечмілова О. Соціальні характеристики людини в молодіжному сленгу. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2014. Вип. 21. С. 184–187.

195. Мартос С. А. Соціолект молоді у мовленнєвому побуті міста. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2011. Вип. 14. С. 47–50.

196. Мартос С. А. Структура молодіжного сленгу під кутом зору мови міста. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2006. Вип. 3. С. 170–174.

197. Мартос С. А. Студентський сленг як соціолект української мови. *Система і структура східнослов'янських мов*. Київ : Знання, 2001. С. 169–176.

198. Мартос С. А. Усичення основи як спосіб творення сучасного молодіжного сленгу. *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского: Серия “Филология”*. Сімферополь, 2005. Том 18(57), № 2. С. 82–84.

199. Мартос С. А. Шкільний і студентський жаргон як складник молодіжного сленгу. *Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”*. Херсон : Вид-во ХДУ, 2012. Вип. 16. С. 82–86.

200. Мархоцька А. Сленг представників неформальних субкультурних угруповань як механізм соціальної адаптації мовної особистості. *Освіта на Луганщині*. Луганськ, 2011. № 1. С. 214–217.

201. Масько Д. Український сленг та міжмовна інтерференція. *Культура слова*. Київ, 2003. Вип. 62. С. 34–39.

202. Мацюк Г. Про вербальну свободу, або про монографію Лесі Ставицької “Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови”. *Українська мова*. Київ, 2008. № 1. С. 131–135.

203. Миколенко Т. М. Антонімічні відношення одиниць сленгу. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія Філологічна*. Острог, 2012. Вип. 24. С. 202–203.

204. Миколенко Т. М. Гендерна специфіка сленгового мовлення. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство*. Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2004. Випуск 1(11). С. 145–149.

205. Миколенко Т. М. “Криміналізація” духу і мови (вплив арго на розмовно-побутове мовлення). *Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції*. Дніпропетровськ : ПБП “Економіка”, 2003. С. 31–33.

206. Миколенко Т. М. Механізм формування сленгу. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство*. Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2004. Випуск 2(12). С. 140–148.

207. Миколенко Т. М. Назви міських об'єктів у розмовному мовленні тернополян. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство*. Тернопіль : Вид-во ТДПУ, 2003. Випуск 1. С. 132–135.

208. Миколенко Т. М. Номінація осіб у мовленні жителів міста Тернополя. *Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія: Мовознавство*. Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2003. Випуск 9. С. 170–174.
209. Миколенко Т. М. Сленгова номінація компонентів тематичного поля РУХ. *Мова і культура*. Київ, 2011. Вип. 14, т. 5. С. 88–93.
210. Миколенко Т. М. Сленгова об'єктивація фрейму “Відпочинок”. *Мова і культура*. Київ, 2013. Вип. 16, т. 2. С. 85–91.
211. Миколенко Т. М. “ЧЕРМЕТ” ЧИ “ЛІМУЗИН” (назви автомобілів у мовленні тернопільців). *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Україна наукова 2003”*. Серія: Філологія. Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2003. Том 9. С. 44–46.
212. Мозгунов В. Вплив російської та української мов на формування злочинного жаргону польської мови. *Слов'янський збірник*. Одеса, 2000. Вип. 5. С. 151–154.
213. Мокиєнко В. М. К українсько-польським лексическим и фразеологическим взаимодействиям (укр. *халява* – пол. *cholewa* – рус. *халява*, на *халяву*). *Studia z filologii słowiańskiej ofiarowane profesor Teresie Zofii Orłós*. Kraków, 2000. S. 171–181.
214. Мокиєнко В. М. Украинские источники русского жаргона. *Українське і слов'янське мовознавство. Міжнародна конференція на честь 80-річчя проф. Й. Дзензелівського*. Ужгород, 2001. С. 365–378.
215. Мокиєнко В. М. Украинское наследие русского жаргона (к постановке проблемы). *Коммуникативно-прагматическая семантика: сборник научных трудов*. Волгоград : Перемена, 2000. С. 27–34.
216. Мокієнко В. М. Українське арго як джерело російського жаргону. *Українське мовознавство*. Київ, 2018. Вип. 48. С. 37–51.
217. Мосенкіс Ю. Л. Стан і перспективи дослідження українського молодіжного сленгу. *Acta Universitatis Palackianae Olomouensis. Ukrainica I. I. Současna ukrajinistika: Problemy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc : Univerzita Palackeho v Olomouci, 2004. S. 100–102.

218. Навальна М. І. Жаргонізми в мові української преси. *Українське мовознавство*. Київ, 2008. Вип. 38. С. 147–152.
219. Навальна М. І. Жаргонна лексика в заголовках інтернет-видання “Українська правда”. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2013. № 15. С. 210–221.
220. Навальна М. І. Нові дифузні процеси кримінального та молодіжного жаргону в мові інтернет-видання “Українська правда”. *Психолінгвістика*. Переяслав-Хмельницький, 2013. № 14. С. 248–261.
221. Навальна М. І. Нові функціональні вияви кримінального жаргону в мові сучасної української періодики. *Мовознавчий вісник*. Черкаси, 2010. № 11. С. 26–31.
222. Навальна М. І. Субстандартна лексика в мові сучасної художньої літератури. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. Київ, 2012. № 24. С. 112–122.
223. Навальна М. І. Субстандартна лексика в мові інтернет-видання “Українська правда”. *Записки з українського мовознавства*. Одеса, 2019. № 26, т. 2. С. 18–27.
224. Навальна М. І. Функціональна дифузність молодіжних і кримінальних жаргонізмів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови*. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. Вип. 5. С. 67–70.
225. Нелюба А. М. Жаргоновий “жіночий” словотвір на тлі літературномовних інновацій. *Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди*. Харків, 2014. Вип. 38. С. 90–97.
226. Нелюба А. Тенденції в арготичному словотворенні і засоби їх втілення. *Зб. наук. праць Полтавського держ. пед. університету ім. В. Г. Короленка. Вип. 4. Серія “Філологічні науки”*. Полтава, 2001. С. 105–112.

227. Нікітіна Н. І жаргонізм, і термін, і метафора... (про лексику публічного мовлення українських політиків). *Урок української*. Київ, 2006. № 11/12. С. 19–23.
228. Обухова В. Специфіка молодіжного жаргону: комунікативний аспект. *Гуманітарні науки: Науково-практичний журнал*. 2007. № 1. С. 141–144.
229. Петров В. З фольклору правопорушників. *Етнографічний вісник*. Київ, 1926. Кн. 2. С. 44–56.
230. Пиркало С. Етимологічна і словотвірна маркованість сучасного українського молодіжного сленгу. *Проблеми зіставної семантики*. Київ : КДЛУ, 2001. Вип. 5. С. 184–189.
231. Пиркало С. Походження сучасного українського молодіжного сленгу. *Українська мова та література*. Київ, 1998. № 25. С. 4–5.
232. Пиркало С. В. Сленг: ненормативно, але нормально. *Урок української*. Київ, 2002. № 2. С. 26–28.
233. Підкуймуха Л. М. Батярський жаргон міжвоєнного Львова в соціокультурному аспекті. *Наукові записки. Філологічні науки*. Ніжин, 2013. Кн. 1. С. 228–233.
234. Підкуймуха Л. М. Лексика міжвоєнного Львова в історичному й соціокультурному аспектах (на матеріалі художніх творів). *Українська мова: унормування, розунормування, перевнормування*. Харків : ХІФТ, 2018. С. 365–396.
235. Підкуймуха Л. М. Лексика школярського жаргону м. Львова у словниках ХІХ – ХХ століття. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія “Філологічна”*. Острог, 2014. Вип. 43. С. 237–241.
236. Підкуймуха Л. М. Лексичні запозичення в батярському жаргоні міжвоєнного Львова. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур*. Київ, 2013. Вип. 22. С. 139–149.

237. Підкуймуха Л. М. Позивні учасників антитерористичної операції на Донбасі: спроба аналізу. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. Київ, 2016. Вип. 2. С. 135–144.

238. Підкуймуха Л. М. Школярський жаргон у мовленні міжвоєнного Львова. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Філологія. Мовознавство*. Миколаїв, 2014. Вип. 209. С. 68–73.

239. Підкуймуха Л. Що успадкували сучасні львів'яни від розбишак міжвоєнного часу: до питання актуалізації батярського жаргону. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. Київ, 2018. Вип. 4. С. 80–94.

240. Примачик І. Особливості українського комп'ютерного жаргону. *Українська мова та література*. Київ, 2006. № 38. С. 11–15.

241. Процик І. Вербальна та візуальна ідентифікація в соціолекті українських футбольних фанатів. *Україноцентризм наукового сумління : Збірник наукових праць на пошану професора Зеновія Терлака*. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 566–591.

242. Процик І. Вербальне самовираження в субкультурі українських футбольних уболівальників. *Мова і суспільство*. Львів, 2012. Вип. 3. С. 224–229.

243. Процик І. Р. Відображення мовної картини світу футбольних фанатів у художніх творах сучасних українських письменників. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство*. Дніпропетровськ, 2017. Т. 25, вип. 23(1). С. 155–163.

244. Процик І. Р. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток соціолекту футбольних фанатів у слов'янських культурах (на прикладі української та польської мов). *Глобалізація/європеїзація і розвиток національних слов'янських культур: матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 24 травня 2016 р.)*. Київ, 2016. С. 50–53.

245. Процик І. “Грав я тоді з “Леньом” Скоценом і “Льольом” Мікльошем у нападі”: прізвиська українських футболістів у першій половині ХХ століття. *Acta universitatis palackianae olomucensis. facultas philosophica. Philologica*

2020. *Ucrainica IX. Současná ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc, VUP 2020, 102–108.

246. Процик І. Р. “Гримнув капітальною бомбою голя попри воротаря”. Жаргонізми в українській футбольній лексиці першої половини ХХ століття. *Соціокультурні та комунікативні аспекти функціонування мовних одиниць*. Київ, 2018. – С. 135–137.

247. Процик І. “Зелено-білі наші кольори...”: кольороназви в соціолекті українських футбольних фанатів. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. Луцьк, 2014. № 2. С. 14–19.

248. Процик І. Зміна риторики українських футбольних фанатів під час суспільно-політичних подій в Україні 2013–2016 років. *Oblicza komunikacji*. Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2016. Tom 9. S. 161–170.

249. Процик І. Лексика соціолекту українських футбольних фанатів (у порівнянні з фанатським соціолектом польської мови). *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє. III. Мова : Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно*. Brno, 2015. С. 399–406.

250. Процик І. Мовна економія в соціолекті українських футбольних фанатів. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Пам'яті академіка Леоніда Булаховського: Збірник наукових праць*. Київ : Освіта України, 2015. Вип. 28. С. 119–129.

251. Процик І. Мовна картина світу українського футбольного фаната. *Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 17–18 грудня 2014 р.* Харків: НУЦЗУ, 2014. Ч. 1. С. 105–107.

252. Процик І. Мовна картина світу футбольних фанатів (на матеріалі української та польської мов). *Ucrainika Poznaniensis*. Poznań : Wydawnictwo Uniwersytetu Adama Mickiewicza, 2015. S. 249–259.

253. Процик І. Мистецькі терміни в соціолекті українських футбольних фанатів. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство.* Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2012. Вип. 2 (21) – 1 (22). С. 54–60.

254. Процик І. “На трибунах була фантастична атмосфера, неймовірна шиза, чудовий перф і піро...”. Апокопа як один зі способів мовної економії в соціолекті українських футбольних фанатів. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна.* Львів, 2016. Вип. 63. С. 178–185.

255. Процик І. Р. Обсценна лексика в соціолекті українських футбольних фанатів. *Типологія та функції мовних одиниць.* Луцьк : Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, 2016. № 1 (5). С. 151–164.

256. Процик І. Р. Опозиція “свій – чужий” в соціолекті українських футбольних фанатів. *Мова і суспільство.* Львів, 2015. Вип. 6. С. 115–121.

257. Процик І. Р. “Пекельна бомба відбилась під гострим кутом у ліве віконце воріт”. Жаргонізми в українській футбольній лексиці першої половини ХХ століття». *III Міжнародний конгрес молодих учених Європи. The Third International scientific congress of scientists of Europe. Proceedings of the III International Scientific Forum of Scientists “East–West” (January 11, 2019).* Vienna. 2019. – С. 1160–1170.

258. Процик І. Р. “Побіда – програ, признаний голь – непризнаний голь, взяти бальон на шпіц – взяти бальон на обцас”. Антонімія в українському футбольному дискурсі першої половини ХХ століття. *Вісник Львівського національного університету імені І. Франка.* Львів, 2018. Вип. 68. С. 293–306.

259. Процик І. Р. Польсько-українські лексичні паралелі в соціолекті футбольних фанатів. *Слов’янський збірник.* Одеса, 2015. Вип. 19. С. 206–217.

260. Процик І. “Прапори твого клубу – останнє, за що тобі лишилося битись”: лексика соціолекту футбольних фанатів у художніх текстах Сергія Жадана. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного*

університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки. Кропивницький, 2019. Вип. 175. С. 471–476.

261. Процик І. Р. Своє та чуже в українській футбольній лексиці першої половини ХХ ст. *Мултикултуралізм и многоезичие. Сборник с доклади от Тринадесетите международни славистични четения. София, 21–23 април 2016 г. Том I. Лингвистика*. Велико Търново : Фабер, 2017. С. 436–444.

262. Процик І. Р. Соціолект українських і польських футбольних фанатів: спільне і відмінне. *Польська мова та полоністика у Східній Європі: минуле і сучасність. Збірник праць з нагоди десятиліття кафедри польської філології Львівського національного університету імені Івана Франка / За ред. І. Бундзи, Є. Ковалевського, А. Кравчук, О. Сливинського*. Київ : Фірма «ІНКОС», 2015. С. 643–653.

263. Процик І. Соціолект українських футбольних фанатів. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Львів, 2012. Вип. 57. С. 285–290.

264. Процик І. Р. Соціолінгвістичний нарис про українську мову футболу та соціолект українських футбольних фанатів. *Philology in EU countries and Ukraine at the modern stage : Conference proceedings, December 21–22, 2018*. Baia Mare : Izdevnieciba “Baltija Publishing”. S. 49–53.

265. Процик І. Р. Спеціальна лексика в соціолекті українських футбольних фанатів. *Термінологічний вісник*. Львів, 2013. Вип. 2(2). С. 125–131.

266. Процик І. Терміни “колір” і “барва” в соціолекті українських футбольних фанатів. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. Проблеми української термінології. Львів, 2013. № 765. С. 110–114.

267. Процик І. Р. Термінологія в мовленні футбольних фанатів. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*: Проблеми української термінології. Львів : Національний університет “Львівська політехніка”, 2011. № 709. С. 112–115.

268. Процик І. “Тяжко його було переїхати і стрілити у ворота”. Жаргонізми в українській футбольній лексиці першої половини ХХ століття. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. Київ, 2018. Вип. 4. С. 95-110.

269. Процик І. Функціонування термінів мистецтва в соціолекті футбольних фанатів (на матеріалі української та польської мов). *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*: Проблеми української термінології. Львів : Національний університет “Львівська політехніка”, 2012. № 733. С. 81–85.

270. Процик І. “Хохол народився – жид заплакав”: прізвиська футбольних команд та їхніх уболівальників у соціолекті українських футбольних фанатів. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство*. Тернопіль, 2014. № 2. С. 214–220.

271. Процик І. Р. “– Хто ми? – Леви. – Хто ми є? – Зелені леви”. Кольороназви – домінантна тематична група в лексиці соціолекту українських футбольних фанатів. *Актуальні проблеми прикладної лінгвістики*. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2014. С. 277–282.

272. Процик І. Р. Чужомовні запозичення в соціолекті українських футбольних фанатів. *Славянские языки : системно-описательный и социокультурный аспекты исследования : В двух частях*. Брест : БрГУ имени А. С. Пушкина, 2018. Часть 1. С. 210–215.

273. Редько Є. Дві слові про генезу українських арго. *Acta universitatis palackianae olomucensis. facultas philosophica. Philologica 2020. Ucrainica IX. Současná ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc, VUP 2020, 109–113.

274. Редько Є. О. Дещо про лінгвокультурні особливості номінування осіб в українських арго. *Jazyk a kultúra*. Prešov, 2014. Číslo 19–20. URL: http://www.ff.unipo.sk/jak/rus/19-20_2014/Redko_studia.pdf.

275. Редько Є. О. Деякі зауваги щодо арготичного словотворення. *Вісник Запорізького національного університету. Серія “Філологічні науки”*. Запоріжжя, 2019. № 1. С. 67–71.

276. Редько Є. Жінки. Арго. Словотвір. *Rossica Olomucensia*. Olomouc, 2015. Vol. LIV, num. 1. С. 73–86.

277. Редько Є. О. Запозичення як спосіб номінування осіб в українських арго. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. Київ, 2016. Вип. 2. С. 370–379.

278. Редько Є. О. Мовні інновації й арго: словотвірний аспект. *Лексико-грамматические инновации в современных славянских языках: Материалы VII Международной научной конференции (Днепропетровск, 2-4 апреля 2015 г.)*. Днепропетровск, 2015. С. 139–141.

279. Редько Є. О. Назви осіб за локальною належністю в українських арго. *Типологія та функції мовних одиниць*. Луцьк, 2015. № 1 (3). С. 191–200.

280. Редько Є. Нові знадоби до українського арго (полтавські записи Порфирія Мартиновича). *Філологічні науки*. Полтава, 2019. Вип. 30. С. 90–94.

281. Редько Є. Нові знадоби до українського арго (слобожанська «сліпечька мова»). *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 2019. Т. 16. С. 99–108.

282. Редько Є. О. Номінування осіб у вояцькому арго: семантика і прагматика. *Наукові праці Чорноморського державного університету ім. П. Могили. Серія “Філологія. Мовознавство”*. Миколаїв, 2015. Вип. 240, Т. 252. С. 86–90.

283. Редько Є. О. Особова фраземіка в українських арго. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія “Філологія”*. Харків, 2016. Вип. 74. С. 180–184.

284. Редько Є. О. Семантичні етноніми в українських арготичних системах. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія “Філологія”*. Харків, 2014. № 1107, вип. 70. С. 87–92.

285. Редько Є. О. Словотвірне контамінування у називанні осіб в українських арготичних системах. *Наукові записки Вінницького державного*

педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія “Філологія”. Київ, 2014. Вип. 19. С. 162–167.

286. Редько Є. О. Типи і способи номінування осіб в аргі слобожанських сліпців (невлів). *Лінгвістика*. Луганськ, 2013. № 3. С. 107–113.

287. Редько Є. О. Українська мовна особистість і аргі (на прикладі семантичних назв осіб за спорідненістю і свояцтвом). *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія Філологічні науки (мовознавство і літературознавство)*. Київ, 2014. Вип. 5. С. 212–218.

288. Романюк Ю. Функціонально-стилістичний потенціал дієслів-жаргонізмів у інтернет-комунікації. *Acta universitatis palackianae olomucensis. facultas philosophica. Philologica 2020. Ucrainica IX. Současná ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc, VUP 2020, 114–118.

289. Русановська Т. В. Архетипні риси сленгових вторинних номінацій. *Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. Вип. 80. С. 265–271.

290. Семів А. Семантична аналогія арготичної лексики картярів (на матеріалі англійської, французької, української та російської мов). *Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови*. Львів, 2008. Вип. 15. С. 145–149.

291. Сірінюк К. Молодіжний сленг як складова загальномовної культури нації. *Українська мова і література в школі*. Київ, 2005. № 5. С. 69–70.

292. Ставицька Л. Арготична лексика як засіб реалізації гумору та іронії в художній літературі 80-90 рр. ХХ ст. *Świat humoru*. Opole, 1999. С. 621–627.

293. Ставицька Л. Про взаємодію жаргону і сленгу. *Українська мова та література*. Київ, 2000. № 15. С. 19–21.

294. Ставицька Л. О. Дискурсивне освоєння метамовних коментарів у сфері жаргоновживання. *Научные записки Луганского государственного педагогического университета. Серія “Филологические науки”*. Луганск, 2002. С. 247–270.

295. Ставицька Л. О. Естетичний потенціал жаргонної лексики української мови. *Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного університету імені Григорія Сковороди*. Переяслав-Хмельницький, 2002. С. 184–189.
296. Ставицька Л. Жаргонна лексика у мові сучасної української газети. *Українська періодика: історія і сучасність*. Львів, 2000. С. 394–397.
297. Ставицькая Л. А. Жаргонная фразеология в “Короткому словнику жаргонної лексики української мови”. *Frazeografia słowiańska*. Opole, 2000. С. 147–148.
298. Ставицька Л. О. Картина світу у бурсацько-семінарському жаргоні. *Південний архів. Філологічні науки*. Херсон, 2003. Вип. 21. С. 93–98.
299. Ставицька Л. О. Лексикографічне опрацювання жаргонної лексики в “Короткому словнику жаргонної лексики”. *Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки*. Луцьк, 2000. № 6. С. 48–50.
300. Ставицька Л. Мовностильові тенденції в художній прозі 90-х років. *Українська мова*. Opole, 1999. С. 153–169.
301. Ставицькая Л. А. Национальная специфика украинского сленгового словоупотребления (в сопоставлении с русским). *Актуальные проблемы диалектологии. Тезисы докладов межвузовской научной конференции 24–26 ноября 1999*. Вологда, 2000. С. 45–47.
302. Ставицька Л. О. Національно-мовна специфіка сучасного українського сленгу. *Південний архів. Філологічні науки*. Херсон, 2002. Вип. 14. С. 115–121.
303. Ставицька Л. О. Про взаємодію жаргону і сленгу. *Українська мова та література*. Київ, 2000. № 15. С. 7–8.
304. Ставицька Л. Проблеми й аспекти вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект. *Українська мова*. Київ, 2001. № 1. С. 55–68.
305. Ставицька Л. Слово про мову: [жаргонний лексикон]. *Дивослово*. Київ, 2003. № 1. С. 20–23.

306. Ставицька Л. Сучасний український інтержаргон: проблеми й аспекти вивчення. *Мовознавство. Доповіді та повідомлення IV Міжнародного конгресу україністів*. Київ, 2002. С. 213–216.

307. Ставицька Л. А. Украинская жаргонология: итоги, проблемы, перспективы. *Российско-украинский бюллетень*. 2000. № 6–7. С. 164–169.

308. Ставицька Л. О. Функціонування жаргонної лексики у сучасній українській уснорозмовній мові. *Вісник Харківського університету*. Харків, 2000. Вип. 491. С. 294–296.

309. Старова О. О., Мостицька А. А. Жаргон учасників антитерористичної операції на сході України: особливості перекладу англійською мовою. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Острог, 2018. Вип. 1 (69), ч. 2. С. 177–181.

310. Старченко Я. С. Інновації-утилки в жаргонових системах української мови. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія*. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2011. № 936, Вип. 61. С. 47–53.

311. Старченко Я. С. Інноваційні деривати на позначення оцінки в сучасних українських жаргонах. *Лінгвістичні дослідження*. Харків, 2016. Вип. 42. С. 85–91.

312. Старченко Я. С. Малопродуктивні універбаційні суфікси в українських жаргонах. *Лінгвістика*. Луганськ, 2011. № 2(23). С. 72–79.

313. Старченко Я. С. Особливості інноваційних дериватів-локативів у жаргонах української мови. *Лінгвістичні дослідження*. Харків, 2018. Вип. 48. С. 138–144.

314. Старченко Я. С. Передумови й орієнтири інноваційно-дериваційних досліджень жаргонових систем української мови. *Лінгвістичні дослідження*. Харків, 2014. Вип. 37. С. 91–96.

315. Старченко Я. С. Словотвірні деривати інструментальності в сучасних українських жаргонах. *Одеський лінгвістичний вісник*. Одеса, 2014. Вип. 4. С. 239–243.

316. Старченко Я. Сучасна жаргонологія й словотвірні інновації в жаргонах української мови (до постановки питання). *Лінгвістичні студії*. Харків, 2011. Вип. 23. С. 93–97.

317. Старченко Я. С. Універбація й інноваційні універби в українських жаргонах. *Лінгвістика*. Луганськ, 2011. № 1, ч. 1. С. 136–142.

318. Стишов О. А. Семантична деривація жаргонізмів у сучасній українській мові. *Лінгвістичні дослідження*. Вінниця, 2016. Вип. 41. С. 74–84.

319. Стишов О. А. Спортивні жаргонізми в українській мові кінця ХХ – початку ХХІ століття. *Лінгвістичні студії*. Вінниця, 2017. Вип. 34. С. 76–84.

320. Столяр М. Ю. Аксіологічні особливості лексики молодіжного сленгу (на матеріалі художнього дискурсу кінця ХХ – початку ХХІ століть). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький : ФОП Бідюк, 2016. Вип. 10, том 3. С. 102–108.

321. Столяр М. Актуальні аспекти вивчення сленгової лексики: аналітичний огляд. *Актуальні проблеми мовознавства та літературознавства*. Серія: *Лінгвістика і літературознавство*. Тирасполь, 2014. Вип. 1. С. 386–395.

322. Столяр М. Ю. Вікова маркованість функціонування лексико-фразеологічних конститuentів молодіжного соціолекту. *Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції “Міжнародне співробітництво для локального розвитку”*. Вінниця : ТОВ “Нілан-ЛТД”, 2016. Ч. 1. С. 165–168.

323. Столяр М. Значення молодіжного сленгу для розвитку мови. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Серія “Філологічна”. Острог : Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2015. Вип. 53. С. 233–236.

324. Столяр М. Ю. Ідіоматичні конструкції молодіжного сленгу у постмодерному художньому дискурсі. *Мова: Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. Одеса : Астропринт, 2014. Вип. 22. С. 122–126.

325. Столяр М. Лексичні синоніми українського молодіжного сленгу в структурі сучасного художнього дискурсу. *Мова: Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. Одеса : Астропринт, 2015. Вип. 24. С. 77–83.

326. Столяр М. Ю. Молодіжний сленг у сучасному художньому дискурсі (на матеріалі художнього ідіолекту І. Карпи). *Записки з українського мовознавства*. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. Вип. 21. С. 119–126.

327. Столяр М. Проблемні питання термінологічного апарату при дослідженні українського молодіжного сленгу. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 119. С. 94–99.

328. Столяр М. Функції молодіжного сленгу (на матеріалі сучасного художнього дискурсу). *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. Вип. 129. С. 262–266.

329. Таран О. Англізація української мови в проекції на загальний жаргон. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2012. Вип. 14. С. 252–260.

330. Таран О. С. Арго – жаргон – сленг – загальний сленг. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький, 2019. Вип. 16. С. 189–192.

331. Таран О. Взаємодія загального сленгу з іншими формами національної української мови. *Ucrainica IX. Současná ukrajínistika: Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc, VUP 2018, 123–130.

332. Таран О. Жаргонна лексика в сучасному пісенному дискурсі. *Функциональная лингвистика*. Т. 2, № 1. С. 271–273.

333. Таран О. Загальний сленг: поняття, здобутки й перспективи дослідження. *Materiály IX mezinárodní vědecko-praktická konference “Moderní využitelnosti vědy – 2013” (27.01.2013–05.02.2013)*. Praha, 2013. S. 65–69.

334. Таран О. С. Лексика зі сленгу хіпі в сучасній українській мові. *Лінгвістичні дослідження*. Харків, 2013. Вип. 36. С. 61–66.

335. Таран О. Лексикографічна розробка соціолектів української мови: стан, проблеми, перспективи. *Slovo v kultuře a kultura ve slově: kolektivní monografie*. Olomouc, 2016. S. 335–374.

336. Таран О. Липа липова? (з історії походження й функціонування лексем липа, липовий). *Культура слова*. Київ, 2013. Вип. 79. С. 168–172.

337. Таран О. Міфологічний субстрат жаргонної лексики (на матеріалі української, російської, польської мов). *Studia Ukrainica Posnaniensia*. Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2013. № 1. S. 219–223.

338. Таран О. Одиниці українського загального сленгу з погляду походження. *Acta universitatis palackianae olomucensis. facultas philosophica. Philologica 2020. Ucrainica IX. Současná ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc, VUP 2020, 124–130.

339. Таран О. Психолінгвальні чинники функціонування сленгових одиниць. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2013. № 2. S. 121–128.

340. Таран О. С. Семантика українських жаргонних квазіонімів. *Лінгвістика*. Луганськ, 2007. № 1. С. 114–119.

341. Таран О. Сленгізми в жанрі інтернет-щоденника: функціонально-комунікативний аспект. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2013. Вип. 15. С. 312–322.

342. Таран О. Сленгізми в рекламі. *Культура слова*. Київ, 2013. Вип. 78. С. 118–124.

343. Таран О. Сленговий потенціал семантичного класу числа в українській, англійській та чеській мовах. *Проблеми загального та порівняльно-історичного мовознавства: тези доповідей міжнародної наукової конференції на пошану пам'яті професора В. В. Лучика*. Київ, 2020. С. 114–116.

344. Таран О. Сугестивні потенції сленгізмів в українських дискурсах. *Ucrainica VI. Současná Ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury: Sborník vědeckých článků z mezinárodní konference “VI Olomoucké sympozium*

ukrajinistů střední a východní Evropy” (Olomouc, 21-23.08.2014). Olomouc, 2014. S. 168–171.

345. Таран О. Фразеологічні одиниці українського загального сленгу в контексті проблем неології. *Słowo. Tekst. Czas XII. Frazologia w idiolekcie i systemach języków słowiańskich / pod red. M. Aleksiejenki, H. Bilowus, M. Hordy, W. Mokijenki i H. Waltera. Szczecin – Greifswald, 2014. S. 351–357.*

346. Таран О. С. Функції сленгізмів у вторинних назвах кінофільмів. *Культура слова. Вип. 86. С. 244–250.*

347. Таран О. С. Функції сленгізмів у мережевій комунікації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. Одеса, 2018. Вип. 32(3). С. 129–131.*

348. Таран О. Функції сленгізмів у сучасному українському неймінг-просторі. *Українська мова. Київ, 2013. № 3. С. 74–84.*

349. Таран О. Функціональні особливості сленгізмів у текстових повідомленнях (смс). *Лінгвістичні дослідження. Харків, 2013. Вип. 35. С. 179–185.*

350. Таран О. С. Ціннісний аспект субстандартної фразеології (на матеріалі української постмодерної прози). *Лінгвістичні дослідження. Харків, 2011. Вип. 32. С. 35–41.*

351. Таран О. Що спільного між баксами та джинсами? (з історії походження й функціонування жаргонізмів-англізмів). *Культура слова. Київ, 2012. Вип. 76. С. 139–142.*

352. Тищенко О. М. Український молодіжний сленг у когнітивному вимірі. *Лексикографічний бюлетень. Київ, 2010. Вип. 19. С. 229–231.*

353. Ткачівська М. Р. Молодіжний сленг і його класифікації. *Одеський лінгвістичний вісник. Одеса, 2015. № 6, т. 2. С. 114–118.*

354. Трач Н. Сучасна українська преса як джерело поповнення жаргонної лексики. *Мова і суспільство. Київ, 2010. Вип. 1. С. 158–164.*

355. Трембицький А. М. Арго носіїв українського “незрячого” мандрівного епічного мистецтва : стан наукової розробки проблеми. *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта*. Кам’янець-Подільськ, 2008. С. 110–148.

356. Третяк Н. В. Семантичні, словотвірні та експресивно-стильові тенденції функціонування жаргонної лексики в мові ЗМІ. *Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського державного університету. Серія педагогічна*. Кам’янець-Подільський, 2006. С. 92–96.

357. Третяк Н. В. Мовна особистість журналіста як текстоутворювальний фактор жаргонізованого викладу друкованих ЗМІ. *Філологічні науки*. Кам’янець-Подільський, 2007. Вип. 15, т. 2. С. 203–207.

358. Трифонов Р. А. Жаргонна лексика в східнослов’янській лексикографії кінця ХХ – початку ХХІ ст.: особливості опису семантики. *Актуальныя праблемы функцыянавання і развіцця лексікі славянскіх моу. Матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі, прысвечанай 60–годдзю універсітута*. Мазыр, 2004. С. 13–16.

359. Тулузакова О. Актуалізація жаргонної лексики західноукраїнського мовно-літературного варіанта. *Наукові праці: Науково-методичний журнал*. Миколаїв, 2010. Т. 138. С. 97–101.

360. Ужченко Д. В. Жаргонна фразеологія у східноукраїнських говірках. *Лінгвістика*. Луганськ, 2005. № 2. С. 87–95.

361. Фурса О. Англіцизми українського молодіжного сленгу: чинники динаміки та проблеми класифікації. *Мова та історія*. Київ, 2002. Вип. 61. С. 57–65.

362. Хилько І. Кравецьке арго. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2007. Вип. 4. С. 398–401.

363. Цар І. М. Неофіційні урбаноніми у молодіжному мовленні м. Києва. *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ, 2016. Вип. 57. С. 391–397.

364. Шевельов О. Олекса Горбач. *Сучасність*. Нью-Йорк, 1984. № 1-2. С. 119–128.

365. Шевельов Ю. Українське слово вантаж і проблема “арготичних суфіксів”. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1995. Т. 4. С. 131–146.

366. Широцький К. Бурсацький жаргон української мови на Поділю. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія*. Харків, 1998. Т.6. С. 175–181.

367. Шумейко А. Сучасний український сленг: конотативний аналіз. *Дивослово*. Київ, 2011. С. 31–34.

368. Шульга Т. Спортивний жаргон у мові студентів-фізкультурників. *Культура слова*. Київ, 2011. Вип. 75. С. 177–180.

369. Шульжук Н. Сленг як нелітературний пласт сучасної української лексики. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Сер.: Філологічна. Острог, 2011. С. 102–112.

370. Шульська Н. Номінативна характеристика позивних імен бійців АТО, уживаних в мові ЗМІ. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*. Тернопіль, 2017. № 1. С. 342–374

371. Щур І. І. Внутрішня форма одиниць комп'ютерного сленгу. *Актуальні проблеми української лінгвістики: Теорія і практика*. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2003. Вип. 7. С. 135–143.

372. Щур І. І. До історії вивчення арго, жаргону і сленгу в українському мовознавстві. *Українське мовознавство: Міжвідомчий науковий збірник*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2004. Вип. 27–28. С. 120–126.

373. Щур І. І. Запозичення з англійської мови як складова лексики комп'ютерного сленгу. *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2004. Вип. 12, кн. 2. С. 384–388.

374. Щур І. І. Комп'ютерний сленг (на матеріалі найменувань складових комп'ютера). *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2004. Вип. 12, кн. 2. С. 209–212.

375. Щур І. І. Комп'ютерний сленг у функціональному аспекті. *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2004. Вип. 14, кн. 2. С. 270–273.
376. Щур І. Особливості українського комп'ютерного жаргону. *Рідна школа*. Київ, 2001. № 3. С. 10.
377. Щур І. І. Підмова спілкування комп'ютерників: комунікативно-прагматичний аспект. *Мовні і концептуальні картини світу*. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2003. Вип. 9. С. 351–355.
378. Щур І. Шкільний жаргон. *Рідна школа*. Київ, 2001. № 10. С. 61–62.
379. Щур І. І. Шляхи поповнення комп'ютерної сленгової лексики. *Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика*. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2003. С. 58–60.
380. Яцків Р. Псевдоніми учасників національно-визвольних змагань – позивні військовослужбовців Збройних сил України: семантичні паралелі. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. 2014. С. 99–106.
381. Bilas A. Les Mots des jeunes en France et en Ukraine: aspect contrastif. *Argotica*, 1(6), pp. 135–148.
382. Horbatsch O. Argot in Ukraine. *Proceedings. NTŠ. Філологічна секція. I*. New York; Paris, 1952. S. 20–24.
383. Horbatsch O. Die ukrainischen podolischen Drehorgespieler und ihr Argot. *Proceedings. NTŠ. Філологічна секція. I*. New York; Paris, 1952. S. 25–27.
384. Horbatsch O. Lexicale und Wortbildungselemente des ukrainische Argot. *Slawistische Studien zum V Internationalen Slawistenkongres in Sofia*. Göttingen, 1963. S. 261–280.
385. Hrabovyy P. Cognitive approach to the studying of youth slang. *Zeszyty naukowe panstwowej wyzszej szkoly zawodowej w Plocku “Neofilologia”*. Plock : Wydawnictwo TEKST, 2007. Tom XI. S. 229–232.
386. Mokienko V. Das sprachwissenschaftliche Werk Oleksa Horbatschs. *Die Ukraine in Vergangenheit und Gegenwart. Aufsätze zu Geschichte, Sprache und Literatur*. Greifswald : Ernst-Moritz-Arndt-Universität, 2004. S. 10–22.

387. Redko Ye. Feminities in the Ukrainian Argot: Attempt of Complex Analysis. *Argotica*, 1(5), pp. 155–170.

388. Shevchenko N. Les marques de niveau de langue dans les dictionnaires modernes: analyse comparative entre le français, l'ukrainien et le russe. *Argotica*, 1(3), pp. 237–254.

ЗМІСТ

Вступ	3
Структура курсу	6
Завдання до самостійної роботи	46
Зразки тестових завдань для самоконтролю	50
Запитання до підсумкового контролю	54
Критерії оцінювання знань студентів	55
Список використаних джерел	57
Бібліографічний покажчик праць з української соціолектології	58